



Erçek Gölü

Kış Ortası Su Kuşu Sayımları 2022

İçindekiler

| | |
|---|----|
| TEŞEKKÜR | 3 |
| 1.GİRİŞ | 1 |
| 2.KIŞ ORTASI SU KUŞU SAYIMLARI..... | 2 |
| 2.1 Sulak Alanlar ve Su Kuşu..... | 2 |
| 2.2 Sayımların Maksadı | 3 |
| 2.3 Sayım Yöntemi | 4 |
| 3.2022 SAYIMLARI..... | 6 |
| 3.1 Sayım Sonuçları..... | 11 |
| 3.1.1 Tür Bazında Sonuçlar..... | 12 |
| 3.2.2 Alan Bazında Sonuçlar | 17 |
| 3.2.3 IUCN Kategorilerine Göre Sonuçlar | 22 |
| 3.2.4 Özet Sonuçlar..... | 38 |
| KATILIMCILAR | 39 |

| | |
|---|----|
| Tablo 1. Uluslararası Sulak Alanlar Kurumu (Wetlands International) Tarafından Belirlenen Su Kuşu Familyaları, 2012 | 3 |
| Tablo 2. Genel Müdürlükçe Belirlenen Alanlar | 6 |
| Tablo 3. Türlerin sayım sonuçlarına ilişkin bazı bilgiler | 14 |
| Tablo 4. Sayım Yapılan Alanlara İlişkin Sonuçlar | 18 |
| Tablo 5 Yıllar İtibariyle Sayım Verileri | 38 |
| | |
| Resim 1. Tarım Orman Bakanlığı 3. Bölge Müdürlüğü KOSKS Çalışmaları | 5 |
| Resim 2. Tarım Orman Bakanlığı 13. Bölge Müdürlüğü Çıldır Gölü KOSKS Çalışmaları..... | 8 |
| | |
| Harita 1 Türkiye Geneli Sayım Yapılan Sulak Alanlar..... | 10 |
| | |
| Grafik 1. 2005-2022 Yılları Sayım Yapılan Alan ve Birey Sayıları | 11 |
| Grafik 2. En Fazla Görülen 15 Tür | 12 |
| Grafik 3. Farklı alanlarda en sık görülen ilk 15 tür | 12 |
| Grafik 4. Tür çeşitliliği en fazla olan 15 alan..... | 17 |
| Grafik 5. En fazla su kuşu bireyi barındıran ilk 15 alan | 17 |
| Grafik 6. 2022 yılı sayımlarında Dikkuyruk sonuçları | 23 |
| Grafik 7. 2005-2022 yılları Dikkuyruk sayıları | 23 |
| Grafik 8. 2022 yılı sayımlarında Büyük orman kartalı sayıları | 24 |
| Grafik 9. 2005-2022 yılları Büyük orman kartalı sayıları..... | 24 |
| Grafik 10. 2022 yılı sayımlarında Karaayaklı martı sayıları..... | 25 |
| Grafik 11. 2005-2022 yılları Karaayaklı martı sayıları..... | 25 |
| Grafik 12. 2022 yılı sayımlarında Elmabaş patka sayıları | 26 |
| Grafik 13. 2005-2022 yılları Elmabaş patka sayıları | 26 |
| Grafik 14. 2022 yılı sayımlarında Yelkovan sayıları | 27 |
| Grafik 15. 2005-2022 yılları Yelkovan sayıları | 27 |
| Grafik 16. 2022 yılı sayımlarında Kulaklı batağan sayıları | 28 |
| Grafik 17. 2005-2022 yılları Ada martısı sayıları | 28 |
| Grafik 18. 2022 yılı sayımlarında Kızkuşu sayıları | 29 |
| Grafik 19. 2005-2022 yılları Kızkuşu sayıları | 29 |
| Grafik 20. 2022 yılı sayımlarında Büyük kumkuşu sayıları | 30 |
| Grafik 21. 2005-2022 yılları Büyük kumkuşu sayıları | 30 |
| Grafik 22. 2022 yılı sayımlarında Çamurçulluğu sayıları..... | 31 |
| Grafik 23. 2005-2022 yılları Çamurçulluğu sayıları..... | 31 |
| Grafik 24. 2022 yılı sayımlarında Kervançulluğu sayıları..... | 32 |
| Grafik 25. 2005-2022 yılları Kervançulluğu sayıları..... | 32 |
| Grafik 26. 2022 yılı sayımlarında Kızıl kumkuşu sayıları | 33 |
| Grafik 27. 2005-2022 yılları Kızıl kumkuşu martısı sayıları..... | 33 |
| Grafik 28. 2022 yılı sayımlarında Pasbaş patka sayıları | 34 |
| Grafik 29. 2005-2022 yılları Pasbaş patka sayıları | 34 |
| Grafik 30. 2022 yılı sayımlarında Tepeli pelikan sayıları..... | 35 |
| Grafik 31. 2005-2022 yılları Tepeli pelikan sayıları..... | 35 |
| Grafik 32. 2022 yılı sayımlarında Poyrazkuşu sayıları | 36 |
| Grafik 33. 2005-2022 yılları Poyrazkuşu sayıları | 36 |



| | |
|--|----|
| Grafik 34. 2022 yılı sayımlarında Küçük flamingo sayıları..... | 37 |
| Grafik 35. 2005-2022 yılları Küçük flamingo sayıları..... | 37 |



TEŞEKKÜR

Yaban hayvanlarının yaşam alanları ile birlikte korunması, geliştirilmesi çalışmalarının bir parçası olan, Kış Ortası Su Kuşu Sayımı alışmaları sırasında arazide gözlem ve sayım yapan üniversite öğretim görevlileri, öğretim üyeleri ve öğrencilerine, sivil toplum kuruluşu üyelerine ve gönüllülere, sayımları organize eden ve sayım ekiplerini destekleyen Bakanlığımız personellerine, sayım sonuçlarını kontrol eden, sonuçların raporlanmasına destek olan Dođ. Dr. Kiraz Erciyas YAVUZ'a desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

**Doğa Koruma ve Milli Parklar
Genel Müdürlüğü**



1.GİRİŞ

Ülkemiz, Avrupa-Sibirya, Akdeniz ve İran-Turan gibi üç önemli ve farklı biyocoğrafik bölgenin kesişiminde olup Batı Palearktik Bölgedeki 4 önemli kuş göç yolundan ikisi üzerinde yer alır. Dolayısıyla çok çeşitli tür ve habitatları bünyesinde barındırmaktadır. Türkiye'nin biyocoğrafyasında gözlemlenen bu zenginlik, barındırdığı flora ve fauna çeşitliliğine de yansımıştır. Ülkemizde yaban hayvanlarının tabii yaşam alanları ile korunması ve geliştirilmesi çalışmaları Kara Avcılığı Kanunu ile düzenlenmiştir. Kara Avcılığı Kanunu kapsamında ülkemizde 159 memeli türü, 498 kuş türü ve 140 sürüngen türünün varlığı tespit edilmiştir.

Bakanlığımızca belirlenen tüm memeliler, kuşlar ve sürüngenlerin oluşturduğu yaban hayatı varlığımızın etkin bir şekilde korunup geliştirilebilmesi için yaban hayvanı popülasyon bilgilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bakanlığımızca av ve yaban hayvanı türlerinin varlığının ve popülasyon büyüklüğünün tespiti maksadıyla tür ve saha bazında; etüt, envanter ve izleme çalışmaları yapılmakta ayrıca diğer kurum/kuruluşlarca gerçekleştirilen çalışmalara destek verilmektedir. Ülkemizdeki sulak alanlarda kışlayan su kuşlarının popülasyon büyüklüğünün tespit edildiği kış ortası su kuşu sayımları da bu çalışmaların bir parçasıdır.

Ülkemizde kış ortası su kuşu sayımı (KOSKS) her yıl ocak ve şubat aylarında, Bakanlığımız koordinasyonunda çok sayıda üniversite, sivil toplum kuruluşu ve gönüllünün katılımıyla yürütülmektedir. Bakanlığımız bu çalışmalarla elde edilen verileri değerlendirmekte, koruma çalışmaları ve alan yönetimine ilişkin karar alma süreçlerinde bu bilgilerden faydalanmaktadır. Ülkemizde ilk KOSKS 1967 yılında gerçekleştirilmiş ve bu yıl sayımların 38'incisi yapılmıştır. Sayımlar düzenli olarak her yıl aynı noktalardan standart sayım teknikleri kullanılarak yapılmakta ve bu sayede sayımların kalitesi artmakta ve karşılaştırılabilir veri elde edilmektedir.

2.KIŞ ORTASI SU KUŞU SAYIMLARI

KOSKS, su kuşu popülasyonlarının ve sulak alan ekosistemlerindeki değişimlerin uzun dönemde izlenebilmesi için kullanılan temel yöntemlerden biridir.

KOSKS, su kuşlarının mevsimsel göç hareketlerinin en az olduğu, sulak alanlarda kümelendikleri 15 Ocak - 15 Şubat tarihleri arasında yapılmaktadır. Sayımların en önemli özelliği sahip olduğu uzun dönemli bakış açısıdır. Aynı alanlarda aynı noktalardan yapılan standart sayımlar, uzun dönemde popülasyon trendlerinin analiz edilmesinde oldukça yararlı olmaktadır.

KOSKS günümüze dek uluslararası ve ulusal çok sayıda kurum, sivil toplum kuruluşu ve kuş gözlemcisinin özverili katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizin de içinde olduğu Batı Palearktık Zoocoğrafik bölgede, Uluslararası Sulak Alanlar Kurumu (Wetlands International) tarafından, su kuşlarının dağılımlarının sıcaklık koşullarına tepki olarak hızla değişebileceği düşünülerek, sayımların 15-16 Ocak 2022 tarihlerinde yapılması kararlaştırılmıştır. Küresel ölçekte yapılmakta olan ve ülkemizin de parçası olduğu bu organizasyon kapsamında KOSKS çalışmasının aynı tarihlerde planlanmaya çalışılmış, ancak tecrübeli kuş gözlemcisi yetersizliği nedeniyle sayımlar 15-16 Ocak 2022 tarihi ve mümkün olduğunca bu tarihe en yakın olacak şekilde tamamlanmaya çalışılmıştır.

2.1 Sulak Alanlar ve Su Kuşu

Sulak alanlar kara, deniz, göl, kıyı, kumul vs. gibi farklı ekosistemleri ve habitatları bir araya getiren, tropik ormanlardan sonra biyolojik çeşitliliğin en yüksek olduğu ekosistemlerdir. Pek çok tür ve çeşitteki canlılar için uygun beslenme, üreme ve barınma ortamlarıdır. Sulak alanların farklı yaklaşımlarla farklı tanımları olmakla birlikte uluslararası düzeyde kabul göreni Ramsar Sözleşmesinde bulunan tanımlamadır.

1971 yılında İran'ın Ramsar kentinde imzaya açılan Ramsar Sözleşmesine, ülkemiz 1994 yılında taraf olarak sulak alanların korunması ve akılcı kullanımını kabul ve taahhüt etmiştir. Ramsar Sözleşmesinde, *“Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerler”* sulak alan olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde Ramsar Sözleşmesi kapsamında, 1994 yılında Kayseri’de Sultansazlığı, Balıkesir’de Manyas Gölü, Kırşehir’de Seyfe Gölü, Mersin’de Göksu Deltası, Burdur ve Isparta’da Burdur Gölü, 1998 yılında Samsun’da Kızılırmak Deltası, Bursa’da Uluabat Gölü, İzmir’de Gediz Deltası, Adana’da Akyatan Lagünü, 2005 yılında Adana’da Yumurtalık Lagünleri, 2005 yılında Konya’da Meke Maarı, 2006 yılında Konya’da Kızören Obruğu, 2009 yılında Kars’ta Kuyucuk Gölü, 2013 yılında Bitlis’te Nemrut Kalderası olmak üzere toplamda 14 sulak alan Ramsar alanı olarak ilan edilmiştir.

“Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği” kapsamında Ramsar alanları dışında 59 Ulusal Öne Haiz Sulak Alan ve 22 mahalli öneme haiz sulak alan tescil edilerek koruma ve geliştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Ramsar Sözleşmesi’nde yer alan tanıma göre ‘su kuşu’, *“ekolojik olarak sulak alanlara bağlı olan kuşlar”* olarak tanımlanmaktadır. Uluslararası su kuşları sayımları için Uluslararası Sulak Alanlar

Kurumu (Wetlands International) tarafından kabul edilen su kuşu familyaları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Uluslararası Sulak Alanlar Kurumu (Wetlands International) Tarafından Belirlenen Su Kuşu Familyaları, 2012

| Bilimsel Adı | Türkçe Adı | Bilimsel Adı | Türkçe Adı |
|-------------------------|-----------------------------|-------------------|----------------------------|
| Gaviidae | Dalgıçlar | Podicipedidae | Batağanlar |
| Pelecanidae | Pelikanlar | Phalacrocoracidae | Karabataklar |
| Anhingidae | Yılanboyunlar | Ardeidae | Balabanlar ve Balıkçılar |
| Scopidae | Çekiçbaşlıgiller | Ciconiidae | Leylekler |
| Balaenicipitidae | Pabuçgagalıgiller | Threskiornithidae | Aynaklar ve Kaşıkçılar |
| Phoenicopteridae | Flamingolar | Anhimidae | Çıglıkçılar |
| Anatidae | Ördekler, Kazlar ve Kuğular | Gruidae | Turnalar |
| Aramidae | Batalıklıkuşu Turnasıgiller | Rallidae | Suyelveleri ve Mekeler |
| Heliornithidae | Dalgıç Sutavuğugiller | Eurypygidae | Güneş Balabanları |
| Jacaniidae | Jakanagiller | Rostratulidae | Boyalıçulluklar |
| Dromadidae | Yengeç Yağmurcunları | Haematopodidae | Poyrazkuşları |
| Ibidorhynchidae | Aynakgagalar | Recurvirostridae | Kılıçgagalıgiller |
| Burhinidae | Kocagözler | Glareolidae | Batalıklıkırılancığıgiller |
| Charadriidae | Yağmurcunlar | Scolopacidae | Düdükünler ve Çulluklar |
| Pedionomidae | Kırkoşanıgiller | Thinocoridae | Kum Çulluğugiller |
| Laridae | Martılar ve Sumrular | Anseranatidae | Ayrıkayaklı Kazgiller |

Kara Avcılığı Kanununun 2. ve 4. maddelerine dayanılarak Bakanlığımızca belirlenen yaban hayvanları listesinde yer alan 485 kuş türünden 162’si Uluslar Arası Sulak Alanlar Kurumunca su kuşu kabul edilen familyalar içerisinde yer almaktadır. Bunun dışında ülkemizde, sulak alanlara ekolojik olarak bağlı yaşayan Saz delicesi (*Circus aeruginosus*), Büyük orman kartalı (*Aquila clanga*), Akkuyruklu kartal (*Haliaeetus albicilla*) balık kartalı (*Pandion haliaetus*) türleri ile Yalıçapkını (*Alcidae*) ve Yelkovan (*Procellariidae*) familyasına ait türler de su kuşu olarak değerlendirilmekte ve sayım sonuçlarına dahil edilmektedir.

2.2 Sayımların Maksadı

- ✓ Türkiye’deki sulak alan işleyişini ve kullanım faaliyetlerini izlemek,
- ✓ Koruma çalışmalarına altlık oluşturmak,
- ✓ Yıllara göre tür sayısı ve popülasyon büyüklüğündeki değişiklikleri takip etmek,
- ✓ Nesli tehlike altında olan türler için hazırlanacak tür eylem planlarına altlık oluşturmak,
- ✓ Sayım sonuçlarına göre; sulak alanlar, su kuşları ve çevre konularında kamuoyunun bilgilendirilmesine katkı sağlamak ve farkındalığı artırmak,
- ✓ Ülkemizdeki kuş gözlemcilerine uygulamalı eğitim imkânı sunmaktır.

2.3 Sayım Yöntemi

Sayımlar genel sayım koordinatörü desteğinde bölgesel sayım koordinatörleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Bölgesel sayım koordinatörleri genel sayım koordinatörünün kendisinden sayım yapmasını istediği alanlar için planlama yapar. Bu planlama, gönüllülerin belirlenmesi, hangi alana hangi ekibin gideceği, sayımın ne zaman yapılacağı, sayım için gerekli olan araç ve gereç ihtiyacının belirlenmesi, varsa eksiklerin genel koordinatörle işbirliği içerisinde giderilmesi ve sayım için gerekli harcamaların belirlenmesini kapsar. Bölgesel koordinatörler sayım ekiplerinin ulaşım, konaklama, beslenme ve güvenlik gibi ihtiyaçlarının karşılanmasından genel koordinatör ile birlikte ortaklaşa sorumludur.

Sayımlar için bölgesel sayım ekiplerinin yeterli olmadığı alanlarda gezici sayım ekipleri oluşturulur.

Ekipler, sayım yaptıkları her bir alan için ayrı bir kayıt formu doldurur. Bu form, kuş bilgilerinin yanı sıra alandaki doğal yaşam alanları (habitat), meteorolojik koşullar ve alana yönelik tehditler gibi bilgileri de içerir. Sayım noktaları, önceki yılların bilgileri, alan haritaları ve GPS yardımıyla belirlenir.

Sayımlar, çoğunlukla daha önceki KOSKS'larda kaydedilen ve güncelleştirilen noktalarda, normal şartlarda tüm sulak alan taranacak şekilde ve standart sayım teknikleri kullanılarak yapılır. Bir sulak alandaki sayım, bir günde tamamlanır. Kuşların gece hareketleri, sayımı farklı günlerde yapmayı geçersiz kılmaktadır. Maksat alandaki sayımları detaylı ama en hızlı şekilde bitirmektir. Bu, bize asgari kuş hareketini sunacağından sayımlar da bir o kadar doğru olacaktır. Standart sayım tekniklerinin uygulanma maksadı sayımların alanın büyük çoğunluğunu kapsaması ve ayrı grupların aynı alanı iki kere sayması gibi mükerrer sayımlara engel olmaktır. Sayım ekipleri alan içerisinde herhangi bir sebeple (avcı baskısı, gölde tekne hareketi ve yırtıcı canlılar vb.) yer değiştiren kuş ya da kuş grupları tespit ettiğinde bunları sayıca ve ilerleme yönü belirterek not eder. Neticede bu grupların yer değiştirme yönüne bağlı olarak toplam sayım listesine ekler ya da mükerrer sayıma sebebiyet vermemek adına listeden çıkarır.



Resim 1. Tarım Orman Bakanlığı 8. Bölge Müdürlüğü KOSKS Ekibi

Kuşlar, grupların yoğunluğuna ve grup içerisindeki tür çeşitliliğine göre tek tek sayılabilir. Sayıca büyük grupların sayılması için ise 5'er, 10'ar, 20'şer bireylik gruplar ya da grubun büyüklüğüne bağlı olarak arazide belirlenen uygun sayıda kümelenirilir. Yapılan bilimsel çalışmalar sayıca büyük kuş gruplarının kümelenerek sayılmasının teker teker sayımdan çok daha doğru sonuçlar verdiğini ortaya koymuştur.

Sayımlar sırasında hava ve ışık şartlarının kötü olduğu, alanın yeterince görülemediği, zamanın daraldığı, kuşların çok kalabalık, hareketli ya da çok uzakta olduğu ve tür ayrımının sağlıklı olarak yapılamadığı durumlarla da karşılaşılabilir. Bu tarz durumlarda sayım uzmanı alanda bulunan kuşları tahminen kümeleyerek sayar. Bu durum su kuşu popülasyonunun minimum büyüklüğü hakkında çok önemli bilgiler vermesi sebebiyle önem taşımaktadır. Bunlar kayıt formlarında 'tanımsız su kuşu' olarak kaydedilen kuşlardır.

KOSKS için Bölge Müdürlükleri bazında Bakanlık personeli, üniversiteler, sivil toplum kuruluşlarından katılımcılar ve gönüllülerin yer aldığı ekipler oluşturulmuştur.

3.2022 SAYIMLARI

2022 KOSKS, su kuşlarının mevsimsel göç hareketlerinin en az olduğu 16 Ocak - 13 Şubat tarihleri arasında yapılmıştır. 2022 Sayımları sırasında 136 alanda kuş hareketliliği gözlemlenmiş olup, bu alanlardan 135'i 16 Ocak-3 Şubat günlerinde ziyaret edilmiştir. Sayımlar; Bölge Müdürlüklerimiz ile üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları arasında imzalanan protokoller kapsamında gerçekleştirilmiştir. Protokol yapılmayan yerlerde ise sayımlar gönüllüler tarafından yapılmıştır. Sayımlara Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri tarafından katılım ve destek sağlanmıştır.

Genel Müdürlükçe 2022 yılında KOSKS için geçmiş yıllarda yapılan sayımların sürekliliğinin sağlanabilmesi amacıyla 132 sulak alan belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Genel Müdürlükçe Belirlenen Alanlar

| Sıra No | Alan Adı | İl | Sıra No | Alan Adı | İl |
|---------|---------------------|------------|---------|------------------------|-----------|
| 1 | Küçükçekmece Gölü | İstanbul | 67 | Çatalan Barajı | Adana |
| 2 | İstanbul Boğazı | İstanbul | 68 | Seyhan Barajı | Adana |
| 3 | Terkos Gölü | İstanbul | 69 | Kastabala Vadisi | Osmaniye |
| 4 | Büyükçekmece Gölü | İstanbul | 70 | Gölbaşı Gölü | Hatay |
| 5 | Ömerli Barajı | İstanbul | 71 | Samandağ | Hatay |
| 6 | İzmit Körfezi | Kocaeli | 72 | Amik | Hatay |
| 7 | Sapanca Gölü | Sakarya | 73 | Beyşehir Gölü | Konya |
| 8 | Acarlar Longozu | Sakarya | 74 | Akşehir Gölü | Konya |
| 9 | Sakarya Kıyıları | Sakarya | 75 | Kozanlı Gökgöl | Konya |
| 10 | Meriç Deltası | Edirne | 76 | Ereğli Sazlıkları | Konya |
| 11 | Erikli Lagünü | Edirne | 77 | Çavuşçı (Ilgın) Gölü | Konya |
| 12 | İğneada Langozu | Kırklareli | 78 | Sarıyar Barajı | Ankara |
| 13 | Uluabat Gölü | Bursa | 79 | Hirfanlı Barajı | Ankara |
| 14 | İznik Gölü | Bursa | 80 | Kapulukaya Barajı | Kırıkkale |
| 15 | Kocaçay Deltası | Bursa | 81 | Tol Gölü | Ankara |
| 16 | Hersek Lagünü | Yalova | 82 | Tuz Gölü | Ankara |
| 17 | Saros Körfezi | Çanakkale | 83 | Yeniçağa Gölü | Bolu |
| 18 | Gökçeada Lagünü | Çanakkale | 84 | Gölyaka Efteni Gölü | Düzce |
| 19 | Gönen Çayı Deltası | Balıkesir | 85 | Seyfe Gölü | Kırşehir |
| 20 | Manyas Gölü | Balıkesir | 86 | Sinop Kıyıları | Sinop |
| 21 | Karkamış Barajı | Şanlıurfa | 87 | Sarıkum Gölü | Sinop |
| 22 | Birecik Barajı | Şanlıurfa | 88 | Filyos Deltası | Zonguldak |
| 23 | Atatürk Barajı | Adıyaman | 89 | Kızılırmak Deltası | Samsun |
| 24 | Tahtaköprü Barajı | Gaziantep | 90 | Yeşilirmak Deltası | Samsun |
| 25 | Gediz Deltası | İzmir | 91 | Ladik Gölü | Samsun |
| 26 | Gebekirse Gölü | İzmir | 92 | Samsun Merkez kıyıları | Samsun |
| 27 | İzmir Körfezi | İzmir | 93 | Ordu kıyıları | Ordu |
| 28 | Kutlu Aktaş Barajı | İzmir | 94 | Yedikır Barajı | Amasya |
| 29 | Bakırçay Deltası | İzmir | 95 | Kaz gölü | Tokat |
| 30 | Tahtalı Barajı | İzmir | 96 | Giresun kıyıları | Giresun |
| 31 | Demirköprü Barajı | Manisa | 97 | Trabzon kıyıları | Trabzon |
| 32 | Marmara Gölü | Manisa | 98 | Rize kıyıları | Rize |
| 33 | Büyük Menderes Gölü | Aydın | 99 | Artvin kıyıları | Artvin |
| 34 | Azap Gölü | Aydın | 100 | Kuyucuk Gölü | Kars |
| 35 | Bafa Gölü | Aydın | 101 | Tortum Gölü | Erzurum |
| 36 | Metruk Tuzlası | Muğla | 102 | Aktaş Gölü | Ardahan |
| 37 | Güllük Dalyanı | Muğla | 103 | Aygır Gölü | Kars |

| Sıra No | Alan Adı | İl | Sıra No | Alan Adı | İl |
|---------|----------------------|----------------|---------|------------------------------|------------|
| 38 | Köyceğiz Gölü | Muğla | 104 | Çalı Gölü | Kars |
| 39 | Işıklı Gölü | Denizli | 105 | Çıldır Gölü | Ardahan |
| 40 | Acıgöl | Denizli | 106 | Doğubeyazıt Sazlıkları | Ağrı |
| 41 | Çardak-Beylerli Gölü | Denizli | 107 | Putka Gölü | Ardahan |
| 42 | Karamık Sazlıkları | Afyonkarahisar | 108 | Sarısu Ovası Sulak Alanları | Ağrı |
| 43 | Karakuyu Gölü | Afyonkarahisar | 109 | Ekşisu Sazlıkları | Erzincan |
| 44 | Eber Gölü | Afyonkarahisar | 110 | Aras Karasu Taşkınları | Iğdır |
| 45 | Balıkdamı | Eskişehir | 111 | Bendimahi Sulakalanı | Van |
| 46 | Karataş Gölü | Burdur | 112 | Akgöl | Van |
| 47 | Burdur Gölü | Burdur | 113 | Çelebibag Sazlıkları | Van |
| 48 | Salda Gölü | Burdur | 114 | Dönemeç Deltası | Van |
| 49 | Göhlisar Gölü | Burdur | 115 | Karasu Deltası | Van |
| 50 | Yarışlı Gölü | Burdur | 116 | Turna (Keşiş) Gölü | Van |
| 51 | Çorak Gölü | Burdur | 117 | Erçek Gölü | Van |
| 52 | Yazır Gölü | Burdur | 118 | Van Gölü | Van |
| 53 | Demre Kuş Cenneti | Antalya | 119 | Ahlat Sazlığı | Bitlis |
| 54 | Ova Gölü Sazlıkları | Antalya | 120 | Nazik Gölü | Bitlis |
| 55 | Avlan Gölü | Antalya | 121 | Arin (Sodalı) Gölü | Bitlis |
| 56 | Kovada Gölü | Isparta | 122 | Heybeli (Norşin) Gölü | Bitlis |
| 57 | Eğirdir Gölü | Isparta | 123 | İron Sazlığı | Bitlis |
| 58 | Sultansazlığı | Kayseri | 124 | Bulanık Ovası Sulak Alanları | Muş |
| 59 | Hürmetçi Sazlıkları | Kayseri | 125 | Yüksekova (Nehil) Sazlıkları | Hakkâri |
| 60 | Tuzla Palas Gölü | Kayseri | 126 | Karakaya Barajı | Malatya |
| 61 | Göksu Deltası | Mersin | 127 | Keban Barajı Güney | Elazığ |
| 62 | Dipsiz Lagünü | Mersin | 128 | Tödürge Gölü | Sivas |
| 63 | Tuzla Gölü | Adana | 129 | Ulaş Gölü | Sivas |
| 64 | Akyatan Gölü | Adana | 130 | Hazar Gölü | Elazığ |
| 65 | Ağyatan Gölü | Adana | 131 | Batman Barajı | Batman |
| 66 | Yumurtalık Lagünü | Adana | 132 | Devegeçidi Barajı | Diyarbakır |

Genel Müdürlükçe belirlenerek sayım yapılması talimatlanan 132 sulak alanının tamamı ziyaret edilmiş olup, sayımların tamamlanma durumu şu şekildedir:

- ✓ Sakarya İlinde yer alan, Sakarya'nın Karadeniz kıyıları ve Acarlar Longozunda sayım yapılamamıştır.
- ✓ Antalya İlinde yer alan Ova Gölü Sazlıkları ziyaret edilmiş, alanda su olmadığı, alanın bir kısmı tamamen sazlık kaplı, bir kısmında da tarım yapılması nedeniyle yapılan gözlem sonucu su kuşu gözlemlenememiştir.
- ✓ Burdur İlinde yer alan Çorak Gölü'ne sayım ekiplerince gidilmiş olup alanda suyun tamamen kuruması neticesinde su kuşu gözlemlenememiştir. Yazır Gölü'ne giden ulaşım yolu kar nedeniyle kapalı olduğundan ulaşım sağlanamamıştır.
- ✓ Konya İlinde yer alan Akşehir Gölü ziyaret edilmiş ancak göl kurduğundan alanda su kuşu gözlemlenememiştir.
- ✓ Ardahan İlinde;
 - Çıldır, Aktaş ve Putka Göllerinde yükselti ve iklim koşullarından dolayı tamamen don olması nedeniyle su kuşu gözlemlenememiştir.

- ✓ Kars İlinde yer alan Çalı Gölü ziyaret edilmiş, tamamen buz tuttuğu ve karla kaplı olduğu görülmüş su kuşu gözlemlenememiştir.
- ✓ Van İlinde yer alan Turna (Kesiş) Gölü ve Akgölün tamamen donduğu ve yoğun kar yağışı nedeniyle su kuşu gözlemlenememiştir.
- ✓ Bitlis İlinde yer alan Heybeli, Arin ve Nazik Gölünde yüzey buzla kaplı olduğundan su kuşu gözlemlenmemiştir.
- ✓ Muş İlinde yer alan İron Sazlığı ve Bulanık Ovası Sulak Alanında yüzey buzla kaplı olduğundan su kuşu gözlemlenmemiştir.
- ✓ Sivas İlinde yer alan Ulaş göllerinde tamamen don oluşması nedeniyle su kuşu gözlemlenmemiştir.
- ✓ Ankara İlinde yer alan Tol Gölünde sayım esnasında alanda su kuşu görülemedi, Tuz Gölü ulaşım zorlukları ve gözlem yapılacak hakim noktaların bulunmaması nedeniyle standart bir sayım gerçekleştirilememiştir.
- ✓ Batman İlinde yer alan Batman Barajında sayım sonuçlarında yanlış tür teşhisi yapılmış olabileceği tespit edildiğinden sayım sonuçları dikkate alınamamıştır.
- ✓ Muğla İlinde yer alan Metruk Tuzla sulak alanında sayım sonuçlarında yanlış tür teşhisi yapılmış olabileceği tespit edildiğinden sayım sonuçları dikkate alınamamıştır.



Resim 2. Tarım Orman Bakanlığı 13. Bölge Müdürlüğü Çıldır Gölü KOSKS Çalışmaları

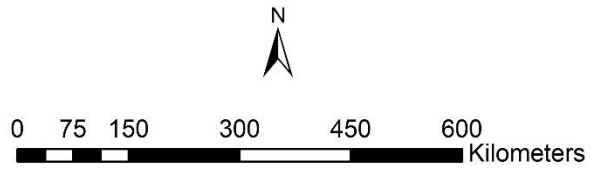
Ayrıca 2022 yılı KOSKS çalışmaları kapsamında, Genel Müdürlükçe belirlenen 132 sulak alanın dışında, Bölge Müdürlüklerimiz, yerel üniversite, STK ve gönüllü kuş gözlemcileri işbirliği ile 25 sulak alan daha ziyaret edilmiştir.



Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda, Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri'nin, üniversite, STK ve gönüllü kuş gözlemcilerinin işbirliğiyle 2022 yılı KOSKS çalışmaları kapsamında 56 farklı ilde 157 sulak alan ziyaret edilmiştir. Ziyaret edilen alanlardan 20'sinde don, buzlanma, kar yağışı, sulak alanın kuruması vs nedenlerle kuş hareketliği olmadığından su kuşu gözlemlenememiştir. Sayım sonuçlarının değerlendirildiği aşamada, 2 alandaki sayım sonuçlarının, tür teşhislerinin yanlış yapılmış olabileceği ihtimali ile kapsam dışı bırakılmıştır. KOSKS kapsamında sayım yapılan tüm alanlar Türkiye Haritası üzerine işaretlenerek aşağıda Harita 1'de verilmiştir.



2022 KOSKS ALANLARI



Gösterim

- 1 - 1000
- 1001 - 5000
- 5001 - 25000
- 25001 - 100000
- 100001 - 200000

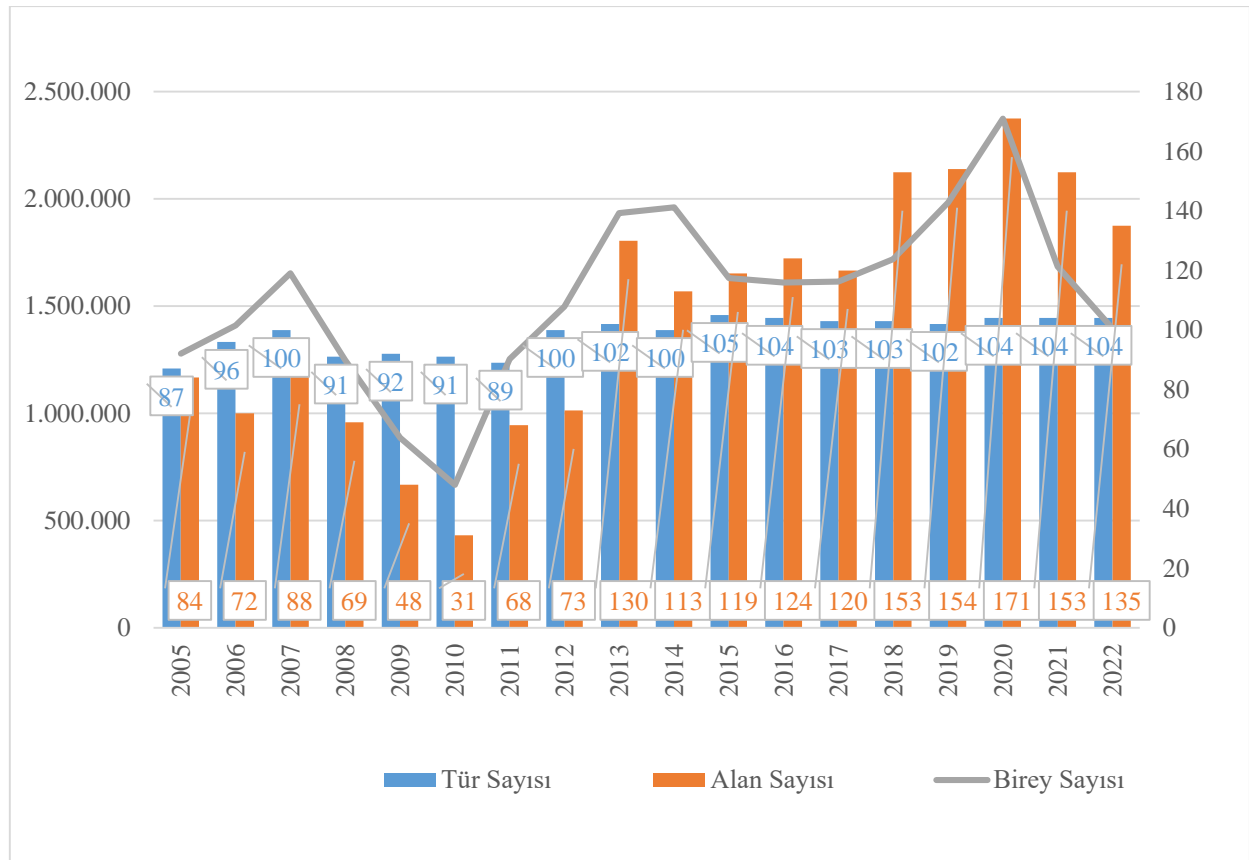
Harita 1. Türkiye Geneli Sayım Yapılan Sulak Alanlar

3.1 Sayım Sonuçları

Türkiye genelinde 2022 yılı sayımlarında 157 sulak alan ziyaret edilmiştir. Ancak kuş hareketliliği olan, alan sayısı ise 135'tir. Geçmiş yıllara ait sayımlarda kuş hareketliliği olmayan alanlarla ilgili düzenli kayıt olmadığından diğer bir deyişle geçmiş yıllara ait sulak alan kayıtlarının yalnızca kuş hareketliliği görülen alanlar olması nedeniyle, sayım yapılan alan sayısı kuş hareketliliği görülen alan sayısı olarak kabul edilecektir.

Ülkemiz genelinde 2022 yılı KOSKS çalışmalarında 135 alanda, 104 kuş türünden 1.396.369 su kuşu sayılmıştır.

Ülkemizde ilki 1967 yılında yapılan KOSKS çalışması bu yıl itibariyle 38. kez gerçekleştirilmiştir. 2005 yılından itibaren aralıksız yapılan sayımlar sonucu elde edilen 18 yıllık veriler derlenerek Grafik 1'de verilmiştir.

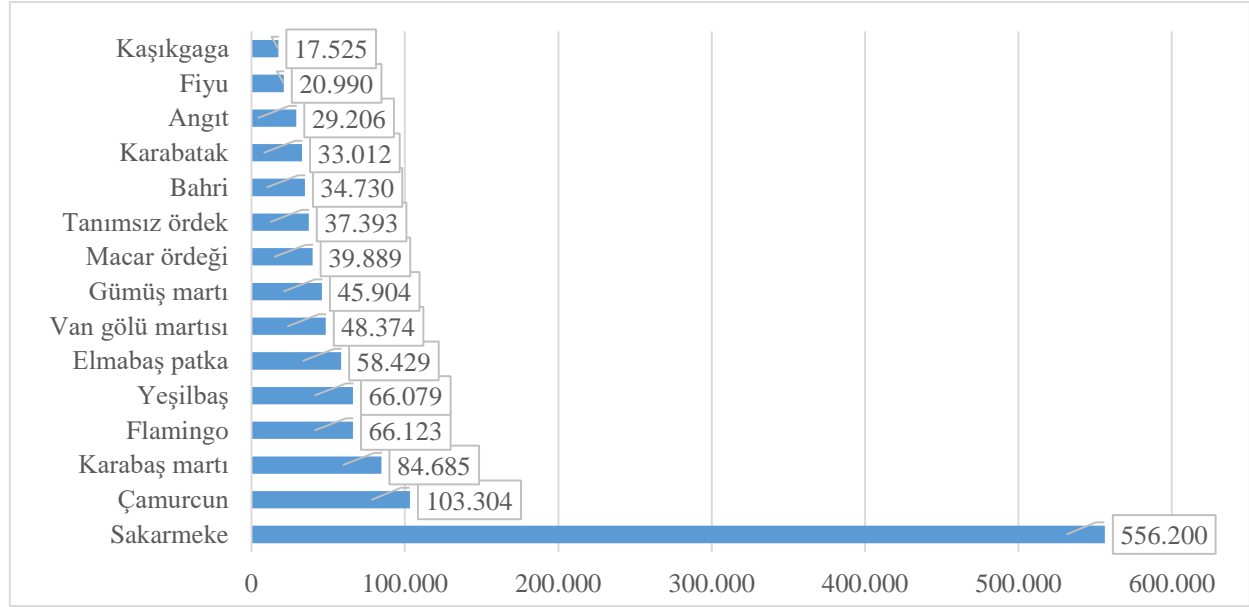


Grafik 1. 2005-2022 Yılları Sayım Yapılan Alan, Tür ve Birey Sayıları

Yıllara göre sayım yapılan alan sayısı ve sayılan su kuşu ilişkisine bakıldığında (Grafik 1), toplam su kuşu sayısı ile sayılan alan arasında oransal bir ilişki olmadığı görülmektedir. Toplam su kuşu sayısındaki değişiklikte, sayılan alanların sayısal çokluğunun yanında sayım yapılan alanların büyüklüğü ve niteliği ile sayım gününün hava koşullarının da etkili olduğu bilinmektedir.

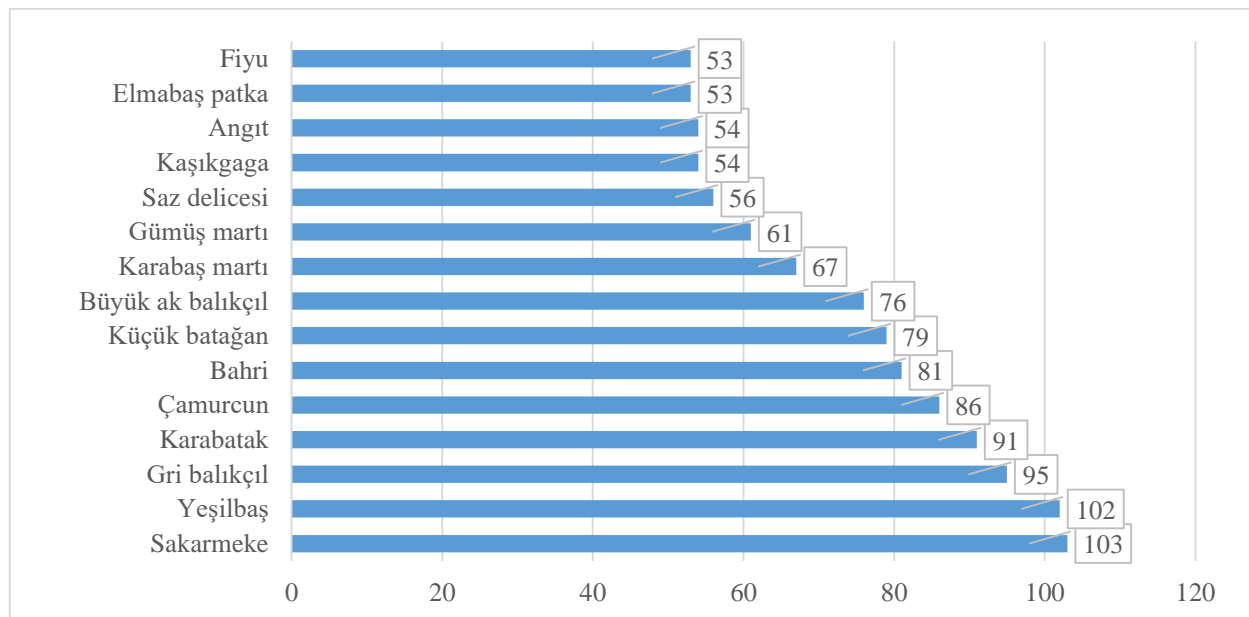
3.1.1 Tür Bazında Sonuçlar

2022 yılı sayımlarında 135 alanda en fazla görülen ilk 15 tür Grafik 2’de yer almaktadır. Bunun yanında sayıca en az görülen türler ise 1’er bireyle Küçük flamingo, Kulaklı batağan, Kızıl kumkuşu, Karaayaklı martı, Çulluk, Boz yelkovan, 2’şer bireyle Küçük suçulluğu, Gülen sumru, Bıyıklı sumru, Bataklık düdükçünü, Alaca balıkçıl, 3 bireyle ise Taşçeviren ve Kara ördektir.



Grafik 2. En Fazla Görülen 15 Tür

Sayımlarda tespit edilen türlerin kaç farklı alanda gözlemlendiğine ilişkin olarak, görece yaygın olarak gözlenen ilk 15 tür Grafik 3’te verilmektedir. Bunun yanında Alaca balıkçıl, Bıyıklı sumru, Boz yelkovan, Büyük kumkuşu, Çulluk, Gece balıkçılı, Kara ördek, Karaayaklı martı, Kızıl kumkuşu, Kulaklı batağan, Küçük flamingo, Sakarca, Sumru, Taşçeviren 1 alanda gözlemlenmiştir.



Grafik 3. Farklı alanlarda en sık görülen ilk 15 tür



2022 yılı sayımlarında gözlemlenen türlerin birey sayıları, kaç alanda görüldüğü, en fazla hangi alanda tespit edildikleri ile IUCN kategorileri bilgileri aşağıda Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Türlerin sayım sonuçlarına ilişkin bazı bilgiler

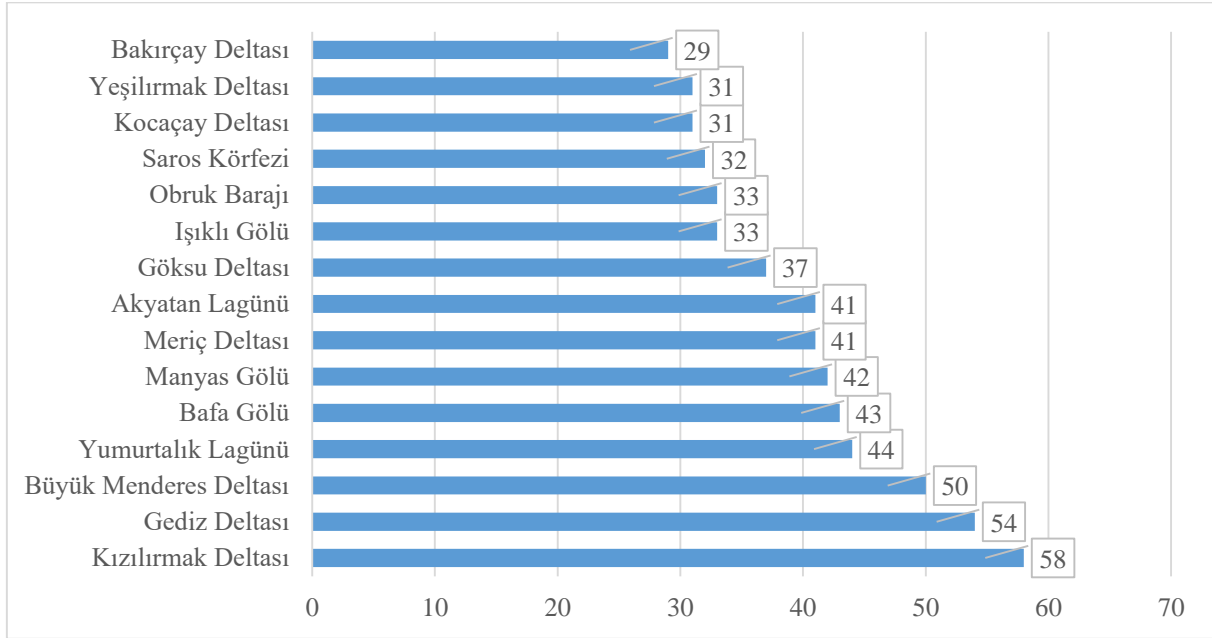
| Tür Adı | Bilimsel adı | Birey Sayısı | Görüldüğü Alan Sayısı | En Fazla Sayıldığı Alan ve Birey Sayısı | IUCN |
|---------------------|-----------------------------------|--------------|-----------------------|---|------|
| Ak kumkuşu | <i>Calidris alba</i> | 18 | 7 | Yeşilirmak Deltası - 25 | LC |
| Ak pelikan | <i>Pelecanus onocrotalus</i> | 520 | 15 | Bafa Gölü - 6 | LC |
| Akça cılıbit | <i>Charadrius alexandrinus</i> | 1.151 | 10 | Saros Körfezi - 117 | LC |
| Akdeniz martısı | <i>Ichthyaetus melanocephalus</i> | 103 | 4 | Samsun Kıyıları - 540 | LC |
| Akkanatlı sumru | <i>Chlidonias leucopterus</i> | 13 | 11 | Hirfanlı Barajı - 78 | LC |
| Akkuyruklu kartal | <i>Haliaeetus albicilla</i> | 2 | 1 | Tortum Gölü, Burdur Gölü - 2 | LC |
| Alaca balıkçıl | <i>Ardeola ralloides</i> | 78 | 13 | Gölbaşı Gölü Sulak Alanı - 2 | LC |
| Alaca yalıçapkını | <i>Ceryle rudis</i> | 1.557 | 3 | Tortum Gölü - 26 | LC |
| Altın yağmurcun | <i>Pluvialis apricaria</i> | 29.206 | 54 | Kızılırmak Deltası - 1.430 | LC |
| Angıt | <i>Tadorna ferruginea</i> | 49 | 4 | Keban Barajı - 11.686 | LC |
| Bahri | <i>Podiceps cristatus</i> | 34.730 | 81 | Uluabat Gölü - 4161 | LC |
| Balaban | <i>Botaurus stellaris</i> | 15 | 8 | Karakuyu Gölü, Obruk Barajı, Yeşilirmak Deltası - 3 | LC |
| Balık kartalı | <i>Pandion haliaetus</i> | 18 | 9 | Belevi Gölü, Küçük Menderes Deltası - 4 | LC |
| Bataklık düdükçünü | <i>Tringa stagnatilis</i> | 2 | 2 | Bafa Gölü, Dalyan Lagünü - 1 | LC |
| Bıyıklı sumru | <i>Chlidonias hybrida</i> | 2 | 1 | Akyatan Lagünü - 2 | LC |
| Boz kaz | <i>Anser anser</i> | 407 | 11 | Akyatan Lagünü - 273 | LC |
| Boz ördek | <i>Mareca strepera</i> | 2.275 | 31 | Kızılırmak Deltası - 1.550 | LC |
| Boz yelkovan | <i>Calonectris diomedea</i> | 1 | 1 | Büyük Menderes Deltası - 1 | LC |
| Büyük ak balıkçıl | <i>Ardea alba</i> | 2.776 | 76 | Keban Barajı - 514 | LC |
| Büyük karabaş martı | <i>Ichthyaetus ichthyaetus</i> | 860 | 21 | Devegeçidi Barajı - 360 | LC |
| Büyük kumkuşu | <i>Calidris canutus</i> | 6 | 1 | Gediz Deltası - 6 | NT |
| Büyük orman kartalı | <i>Clanga clanga</i> | 9 | 5 | Göksu Deltası, Meriç Deltası - 3 | VU |
| Çamurcun | <i>Anas crecca</i> | 103.304 | 86 | Kızılırmak Deltası - 29.389 | LC |
| Çamurçulluğu | <i>Limosa limosa</i> | 227 | 3 | Yumurtalık Lagünü - 177 | NT |
| Çeltikçi | <i>Plegadis falcinellus</i> | 240 | 3 | Kızılırmak Deltası - 210 | LC |
| Çulluk | <i>Scolopax rusticola</i> | 1 | 1 | Balıkdamı YHGS | LC |
| Dere düdükçünü | <i>Actitis hypoleucos</i> | 79 | 22 | Karamık Sazlıkları - 25 | LC |
| Dikkuyruk | <i>Oxyura leucocephala</i> | 1.445 | 5 | Uluabat Gölü - 1.411 | EN |
| Döğüşkenkuş | <i>Calidris pugnax</i> | 470 | 4 | Kızılırmak Deltası - 413 | LC |
| Elmabaş patka | <i>Aythya ferina</i> | 58.429 | 53 | Eğirdir Gölü - 14.825 | VU |
| Fiyu | <i>Mareca penelope</i> | 20.990 | 53 | Kızılırmak Deltası - 5.032 | LC |
| Flamingo | <i>Phoenicopterus roseus</i> | 66.123 | 40 | Gediz Deltası - 32.157 | LC |
| Gece balıkçılı | <i>Nycticorax nycticorax</i> | 97 | 1 | Yeşilirmak Deltası - 97 | LC |
| Gri balıkçıl | <i>Ardea cinerea</i> | 2.678 | 95 | Keban Barajı - 253 | LC |

| Tür Adı | Bilimsel adı | Birey Sayısı | Görüldüğü Alan Sayısı | En Fazla Sayıldığı Alan ve Birey Sayısı | IUCN |
|---------------------|-----------------------------------|--------------|-----------------------|---|------|
| Gülen sumru | <i>Gelochelidon nilotica</i> | 2 | 2 | Ağyatan Lagünü, Akyatan Lagünü - 1 | LC |
| Gümüş martı | <i>Larus michahellis</i> | 45.904 | 61 | Gediz Deltası - 8.938 | LC |
| Gümüş yağmurcun | <i>Pluvialis squatarola</i> | 1.293 | 18 | Saros Körfezi - 371 | LC |
| Halkalı cılıbt | <i>Charadrius hiaticula</i> | 54 | 8 | Saros Körfezi - 35 | LC |
| Hazar martısı | <i>Larus cachinnans</i> | 204 | 10 | Gönen Çayı Deltası - 115 | LC |
| Hazar sumrusu | <i>Hydroprogne caspia</i> | 79 | 7 | Büyük Menderes Deltası - 26 | LC |
| İncegagalı martı | <i>Chroicocephalus genei</i> | 1.311 | 23 | Gediz Deltası - 403 | LC |
| İzmir yalıçapkını | <i>Halcyon smyrnensis</i> | 9 | 5 | Akyatan Lagünü - 3 | LC |
| Kara kızılback | <i>Tringa erythropus</i> | 42 | 7 | Obruk Barajı - 22 | LC |
| Kara leylek | <i>Ciconia nigra</i> | 40 | 8 | Kızılırmak Deltası - 16 | LC |
| Kara ördek | <i>Melanitta nigra</i> | 3 | 1 | Yeşilirmak Deltası - 3 | LC |
| Karabayaklı martı | <i>Rissa tridactyla</i> | 1 | 1 | Samandağ Milleyha Sulakalanı - 1 | VU |
| Karabaş martı | <i>Chroicocephalus ridibundus</i> | 84.685 | 67 | Samsun Kıyıları - 17.480 | LC |
| Karabaş patka | <i>Aythya marila</i> | 205 | 3 | Atatürk Barajı - 150 | LC |
| Karabatak | <i>Phalacrocorax carbo</i> | 33.012 | 91 | Eğirdir Gölü - 5.772 | LC |
| Karaboyunlu batağan | <i>Podiceps nigricollis</i> | 5.069 | 46 | Keban Barajı - 2.790 | LC |
| Karagagalı sumru | <i>Thalasseus sandvicensis</i> | 287 | 21 | Büyük Menderes Deltası - 82 | LC |
| Karagerdanlı dalgıç | <i>Gavia arctica</i> | 4.381 | 13 | Trabzon Kıyıları - 1.706 | LC |
| Karakarınlı kumkuşu | <i>Calidris alpina</i> | 12.878 | 30 | Gediz Deltası - 5.077 | LC |
| Karasırtlı martı | <i>Larus fuscus</i> | 12 | 6 | Çalış Plajı - 5 | LC |
| Kaşıkcı | <i>Platalea leucorodia</i> | 282 | 13 | Kızılırmak Deltası - 82 | LC |
| Kaşıkgaga | <i>Spatula clypeata</i> | 17.525 | 54 | Kızılırmak Deltası - 3.943 | LC |
| Kervançulluğu | <i>Numenius arquata</i> | 1.186 | 18 | Gediz Deltası - 576 | NT |
| Kılıçgaga | <i>Recurvirostra avosetta</i> | 742 | 8 | Gediz Deltası - 292 | LC |
| Kılkuyruk | <i>Anas acuta</i> | 10.854 | 41 | Akyatan Lagünü - 5.743 | LC |
| Kızıl kumkuşu | <i>Calidris ferruginea</i> | 1 | 1 | Göksu Deltası - 1 | NT |
| Kızılback | <i>Tringa totanus</i> | 1.086 | 38 | Gediz Deltası - 489 | LC |
| Kızkuşu | <i>Vanellus vanellus</i> | 5.748 | 33 | Boğazkent Kuş Cenneti - 2.857 | NT |
| Korsanmartı | <i>Stercorarius parasiticus</i> | 6 | 5 | Trabzon Kıyıları - 2 | LC |
| Kuğu | <i>Cygnus olor</i> | 1.525 | 9 | Meriç Deltası - 1.377 | LC |
| Kulaklı batağan | <i>Podiceps auritus</i> | 1 | 1 | Hersek Lagünü - 1 | VU |
| Küçük ak balıkcıl | <i>Egretta garzetta</i> | 711 | 52 | Güllük Deltası - 76 | LC |
| Küçük batağan | <i>Tachybaptus ruficollis</i> | 9.546 | 79 | Hirfanlı Barajı - 1.484 | LC |
| Küçük flamingo | <i>Phoeniconaias minor</i> | 1 | 1 | Gediz Deltası - 1 | NT |
| Küçük gümüş martı | <i>Larus canus</i> | 1.466 | 16 | Sinop Kıyıları - 470 | LC |
| Küçük karabatak | <i>Microcarbo pygmaeus</i> | 3.112 | 46 | Uluabat Gölü - 429 | LC |

| Tür Adı | Bilimsel adı | Birey Sayısı | Görüldüğü Alan Sayısı | En Fazla Sayıldığı Alan ve Birey Sayısı | IUCN |
|------------------|----------------------------------|--------------|-----------------------|---|------|
| Küçük kuğu | <i>Cygnus columbianus</i> | 9.705 | 3 | Meriç Deltası - 9.610 | LC |
| Küçük kumkuşu | <i>Calidris minuta</i> | 586 | 13 | Büyük Menderes Deltası - 350 | LC |
| Küçük martı | <i>Hydrocoloeus minutus</i> | 31 | 4 | Gönen Çayı Deltası - 18 | LC |
| Küçük suçulluğu | <i>Lymnocyptes minimus</i> | 2 | 2 | Göksu Deltası, Yumurtalık Lagünü - 1 | LC |
| Leylek | <i>Ciconia ciconia</i> | 8 | 6 | Efteni Gölü, Saros Körfezi - 2 | LC |
| Macar ördeği | <i>Netta rufina</i> | 39.889 | 11 | Beyşehir Gölü - 32.108 | LC |
| Mahmuzlu kızkuşu | <i>Vanellus spinosus</i> | 18 | 4 | Boğazkent Kuş Cenneti - 8 | LC |
| Ötücü kuğu | <i>Cygnus cygnus</i> | 1.649 | 7 | Meriç Deltası - 1.502 | LC |
| Pasbaş patka | <i>Aythya nyroca</i> | 691 | 12 | Beyşehir Gölü - 633 | NT |
| Poyrazkuşu | <i>Haematopus ostralegus</i> | 64 | 3 | Gediz Deltası - 42 | NT |
| Sakarca | <i>Anser albifrons</i> | 75 | 1 | Sultansazlığı - 75 | LC |
| Sakarmeke | <i>Fulica atra</i> | 556.200 | 103 | Beyşehir Gölü - 132.750 | LC |
| Saz delicesi | <i>Circus aeruginosus</i> | 558 | 56 | Kızılırmak Deltası - 112 | LC |
| Sazhorozu | <i>Porphyrio porphyrio</i> | 1.489 | 3 | Kızılırmak Deltası - 1.447 | LC |
| Sığır balıkçılı | <i>Bubulcus ibis</i> | 77 | 11 | Akyatan Lagünü - 35 | LC |
| Suçulluğu | <i>Gallinago gallinago</i> | 268 | 23 | Obruk Barajı - 109 | LC |
| Sukılavuzu | <i>Rallus aquaticus</i> | 20 | 8 | Uluabat Gölü - 8 | LC |
| Sumru | <i>Sterna hirundo</i> | 19 | 1 | Devegeçidi Barajı - 19 | LC |
| Suna | <i>Tadorna tadorna</i> | 5.912 | 43 | Yumurtalık Lagünü - 1.494 | LC |
| Sutavuğu | <i>Gallinula chloropus</i> | 567 | 34 | Kastabala Vadisi - 105 | LC |
| Sütlabi | <i>Mergellus albellus</i> | 1.876 | 7 | Manyas Gölü - 1.853 | LC |
| Tarakdiş | <i>Mergus serrator</i> | 110 | 9 | Yeşilirmak Deltası - 48 | LC |
| Taşçeviren | <i>Arenaria interpres</i> | 3 | 1 | Gediz Deltası - 3 | LC |
| Tepeli karabatak | <i>Phalacrocorax aristotelis</i> | 408 | 9 | İstanbul Boğazı - 230 | LC |
| Tepeli patka | <i>Aythya fuligula</i> | 14.753 | 39 | Hirfanlı Barajı - 2.913 | LC |
| Tepeli pelikan | <i>Pelecanus crispus</i> | 1.622 | 16 | Büyük Menderes Deltası - 409 | NT |
| Turna | <i>Grus grus</i> | 7.091 | 8 | Yumurtalık Lagünü - 4.968 | LC |
| Uzunbacak | <i>Himantopus himantopus</i> | 18 | 5 | Kızılırmak Deltası - 8 | LC |
| Van gölü martısı | <i>Larus armenicus</i> | 48.374 | 37 | Keban Barajı - 14.890 | LC |
| Yalıçapkını | <i>Alcedo atthis</i> | 75 | 31 | Kızılırmak Deltası - 18 | LC |
| Yelkovan | <i>Puffinus yelkouan</i> | 3.784 | 7 | Küçük Menderes Deltası - 2.770 | VU |
| Yeşil düdükçün | <i>Tringa ochropus</i> | 149 | 17 | Keban Barajı - 80 | LC |
| Yeşilbacak | <i>Tringa nebularia</i> | 76 | 17 | Saros Körfezi - 23 | LC |
| Yeşilbaş | <i>Anas platyrhynchos</i> | 66.079 | 102 | Kızılırmak Deltası - 29.182 | LC |

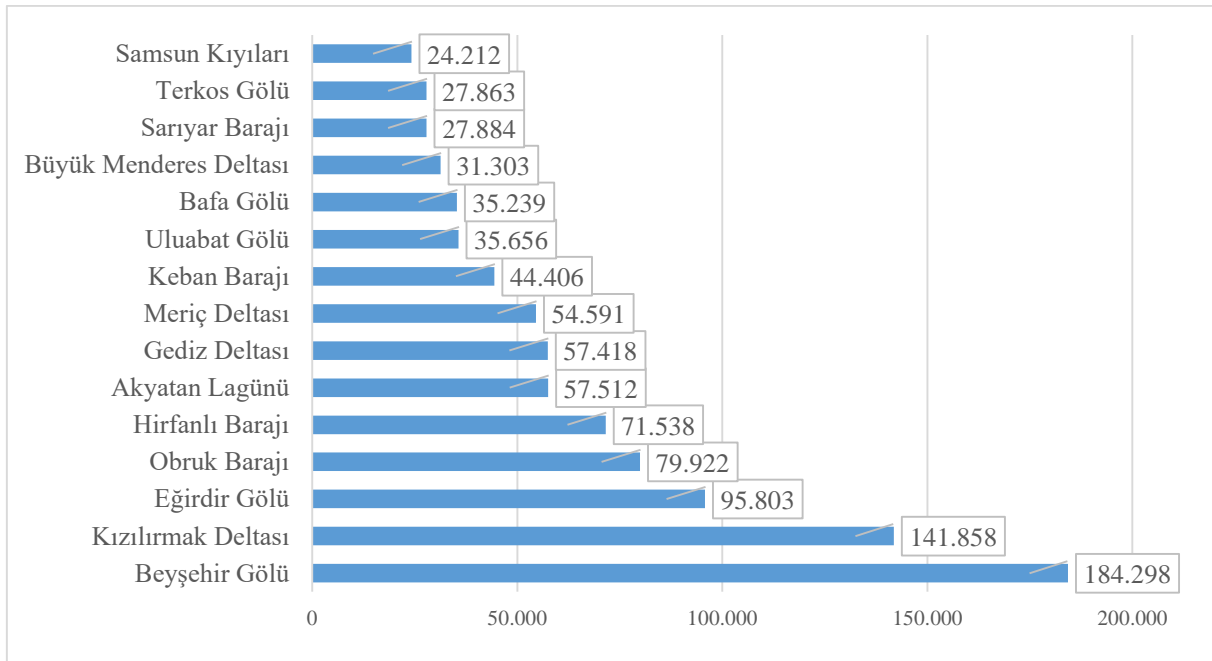
3.2.2 Alan Bazında Sonuçlar

2022 yılı sayımlarında 136 alan içerisinde tür çeşitliliğinin en fazla olduğu ilk 15 alan Grafik 4'te yer almaktadır. Bunun yanında tür çeşitliliğinin en az olduğu alanlar ise 1 türle Gölbaşı Gölü Sulak Alanı, Karasu Deltası, Kuyucuk Gölü, Patnos Sarısu Ovası Sulak Alanı ve Seyfe Gölü olmuştur.



Grafik 4. Tür çeşitliliği en fazla olan 15 alan

2022 yılı sayımlarında en fazla bireyi barındıran ilk 15 alan Grafik 5'te yer almaktadır. Bunun yanında en az birey sayısı barındıran alanlar ise 1 birey görülen Patnos Sarısu Ovası Sulak Alanı, 5 birey görülen Akgöl Ereğli Sazlıkları olmuştur.



Grafik 5. En fazla su kuşu bireyi barındıran ilk 15 alan

2022 yılı sayımlarında kuş hareketliliği tespit edilen tüm alanlardaki özet bilgiler Tablo 4'te toplamda verilmiştir

Tablo 4. Sayım Yapılan Alanlara İlişkin Sonuçlar

| Bölge Müdürlüğü | İl | Alan Adı | Alan Statüsü | Tür Sayısı | Birey Sayısı |
|--------------------|------------|----------------------------|-------------------------------------|------------|--------------|
| 1. Bölge Müdürlüğü | İstanbul | Büyükçekmece Gölü | yok | 21 | 11.037 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | Kırklareli | Erikli Tuzla Lagünü | yok | 12 | 74 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | Kırklareli | İğneada Longozu | Milli Park | 19 | 2.050 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | İstanbul | İstanbul Boğazı | yok | 10 | 16.664 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | Kocaeli | İzmit Körfezi | Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan | 24 | 4.578 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | İstanbul | Kamil Abduş Gölü | yok | 21 | 3.101 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | İstanbul | Küçükçekmece Gölü | yok | 17 | 8.495 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | Edirne | Meriç Deltası | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 41 | 54.591 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | İstanbul | Ömerli Barajı | yok | 11 | 1.289 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | Sakarya | Sapanca Gölü | yok | 10 | 5.855 |
| 1. Bölge Müdürlüğü | İstanbul | Terkos Gölü | yok | 20 | 27.863 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Çanakkale | Gökçeada Lagünü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 11 | 830 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Balıkesir | Gönen Çayı Deltası | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 16 | 399 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Yalova | Hersek Lagünü | Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan | 26 | 5.298 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Bursa | İznik Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 23 | 4.961 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Bursa | Kocaçay Deltası | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan / YHGS | 31 | 8.073 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Balıkesir | Manyas Gölü | Ramsar Alanı | 42 | 14.560 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Çanakkale | Saros Körfezi | ÖÇK Alanı | 32 | 7.078 |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Bursa | Uluabat Gölü | Ramsar Alanı | 29 | 35.656 |
| 3. Bölge Müdürlüğü | Adıyaman | Atatürk Barajı | yok | 18 | 9.019 |
| 3. Bölge Müdürlüğü | Şanlıurfa | Birecik Barajı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 11 | 125 |
| 3. Bölge Müdürlüğü | Şanlıurfa | Karkamış Barajı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 24 | 4.094 |
| 3. Bölge Müdürlüğü | Gaziantep | Tahtaköprü Baraj Gölü YHGS | YHGS | 12 | 7.215 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Muğla | Ak Göl | yok | 7 | 26 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Alaçatı Koyu | yok | 9 | 94 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Aydın | Avşar Gölü | yok | 14 | 104 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Aydın | Azap Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 9 | 351 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Aydın | Bafa Gölü | Tabiat Parkı | 43 | 35.239 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Bakırçay Deltası | yok | 29 | 978 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Belevi Gölü | yok | 10 | 509 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Bozgöl-Yenişakran | yok | 6 | 292 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Aydın | Büyük Menderes Deltası | Milli Park | 50 | 31.303 |

| Bölge Müdürlüğü | İl | Alan Adı | Alan Statüsü | Tür Sayısı | Birey Sayısı |
|--------------------|----------------|--------------------------|-------------------------------------|------------|--------------|
| 4. Bölge Müdürlüğü | Muğla | Çalış Plajı | ÖÇK Alanı | 20 | 525 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Çaltıdere Deltası | yok | 3 | 225 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Muğla | Dalyan Lagünü | yok | 27 | 3.046 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Manisa | Demirköprü Barajı | yok | 15 | 7.261 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Gebekirse Gölü YHGS | YHGS | 11 | 1.207 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Gediz Deltası | Ramsar Alanı | 54 | 57.418 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Muğla | Güllük Deltası | yok | 19 | 1.308 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Güzelhisar Deltası | yok | 15 | 1.524 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | İzmir Körfezi | yok | 24 | 6.107 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Muğla | Köyceğiz Gölü | ÖÇK Alanı | 15 | 2.104 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Kutlu Aktaş Barajı | yok | 10 | 229 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Küçük Menderes Deltası | yok | 18 | 3.408 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Manisa | Marmara Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 17 | 1.945 |
| 4. Bölge Müdürlüğü | İzmir | Tahtalı Barajı | yok | 15 | 2.295 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Afyonkarahisar | Acıgöl | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan / YHGS | 19 | 3.238 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Denizli | Balıkdanı YHGS | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan / YHGS | 18 | 6.076 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Denizli | Çardak Beylerli Gölü | YHGS | 2 | 253 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Afyonkarahisar | Eber Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 3 | 67 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Denizli | Işık Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 33 | 15.395 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Afyonkarahisar | Karakuyu Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan / YHGS | 12 | 1.125 |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Afyonkarahisar | Karamık Sazlıkları | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 5 | 121 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Antalya | Avlan Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 7 | 2.030 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Antalya | Beymelek Lagünü | yok | 22 | 1.298 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Antalya | Boğazkent Kuş Cenneti | ÖÇK Alanı | 16 | 3.147 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Burdur | Burdur Gölü | Ramsar Alanı / YHGS | 19 | 3.724 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Antalya | Demre Kuş Cenneti | yok | 14 | 201 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Isparta | Eğirdir Gölü | yok | 25 | 95.803 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Burdur | Göhlisar Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 11 | 4.416 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Burdur | Karataş Gölü | YHGS | 4 | 240 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Antalya | Kepez Su Ürünleri Göleti | yok | 4 | 21 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Antalya | Kırkgözhane Sazlıkları | yok | 15 | 898 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Isparta | Kovada Gölü | Milli Park | 9 | 1.636 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Burdur | Salda Gölü | Tabiat Parkı | 8 | 308 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Burdur | Yapraklı Baraj Gölü | yok | 6 | 251 |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Burdur | Yarışlı Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 8 | 174 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Ağyatan Lagünü | Doğal Sit Alanı | 22 | 7.748 |

| Bölge Müdürlüğü | İl | Alan Adı | Alan Statüsü | Tür Sayısı | Birey Sayısı |
|---------------------|-----------|------------------------------|-------------------------------------|------------|--------------|
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Akyatan Lagünü | Ramsar Alanı / YHGS | 41 | 57.512 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Hatay | Amik Gölü | yok | 4 | 31 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Çatalan Barajı | yok | 9 | 1.284 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Mersin | Dipsiz Lagünü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 18 | 667 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Mersin | Göksu Deltası | Ramsar Alanı - ÖÇK Alanı | 37 | 5.590 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Hatay | Gölbaşı Gölü Sulak Alanı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 9 | 25 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Kayseri | Hürmetçi Sazlığı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 21 | 2.643 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Mersin | Kastabala Vadisi | yok | 22 | 5.625 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Kesik Göleti | yok | 11 | 592 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Hatay | Reyhanlı Baraj Göleti | yok | 10 | 2.777 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Hatay | Samandağ Milleyha Sulakalanı | yok | 21 | 1.211 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Seyhan Baraj Gölü YHGS | YHGS | 16 | 2.621 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Kayseri | Sultansazlığı | Ramsar Alanı / UÖHSA | 20 | 16.302 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Kayseri | Tuzla Gölü-Palas | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 4 | 132 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Tuzla Lagünü | YHGS | 28 | 4.909 |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Adana | Yumurtalık Lagünü | Ramsar Alanı / Milli Park | 44 | 18.172 |
| 8. Bölge Müdürlüğü | Konya | Akgöl Ereğli Sazlıkları | Doğal Sit Alanı, TKA | 2 | 5 |
| 8. Bölge Müdürlüğü | Konya | Beyşehir Gölü | Milli Park | 27 | 184.298 |
| 8. Bölge Müdürlüğü | Konya | Çavuşçu-İlgın Gölü | Doğal Sit Alanı | 4 | 1.621 |
| 8. Bölge Müdürlüğü | Konya | Kozanlı Gök Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 3 | 21 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Düzce | Efteni Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan / YHGS | 20 | 1.185 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Ankara | Hirfanlı Barajı | yok | 28 | 71.538 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Kırıkkale | Kapulukaya Barajı | yok | 18 | 6.926 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Ankara | Koyunbaba Barajı | yok | 16 | 2.567 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Ankara | Mogan Gölü | ÖÇK Alanı | 6 | 1.814 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Ankara | Mogan Gölü Selkapanı | yok | 3 | 282 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Ankara | Sarıyar Barajı | YHGS | 29 | 27.884 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Kırşehir | Seyfe Gölü | Ramsar Alanı | 1 | 961 |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Bolu | Yeniçağa Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 14 | 843 |
| 10. Bölge Müdürlüğü | Zonguldak | Filyos Deltası | yok | 22 | 3.963 |
| 10. Bölge Müdürlüğü | Sinop | Sarıkum Gölü | TKA | 17 | 2.910 |
| 10. Bölge Müdürlüğü | Sinop | Sinop Kıyıları | yok | 19 | 7.842 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Tokat | Almus Barajı | yok | 11 | 884 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Tokat | Kaz Gölü | YHGS | 8 | 1.844 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Samsun | Kızılırmak Deltası | Ramsar Alanı / YHGS | 58 | 141.858 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Samsun | Ladik Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 6 | 2.008 |

| Bölge Müdürlüğü | İl | Alan Adı | Alan Statüsü | Tür Sayısı | Birey Sayısı |
|---------------------|------------|--|------------------------------|------------|--------------|
| 11. Bölge Müdürlüğü | Çorum | Obruk Barajı | yok | 33 | 79.922 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Ordu | Ordu Kıyıları | yok | 15 | 6.866 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Samsun | Samsun Kıyıları | yok | 22 | 24.212 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Amasya | Yedikır Barajı | Doğal Sit Alanı | 22 | 3.292 |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Samsun | Yeşilirmak Deltası | YHGS | 31 | 5.681 |
| 12. Bölge Müdürlüğü | Artvin | Artvin Kıyıları | yok | 11 | 4.499 |
| 12. Bölge Müdürlüğü | Giresun | Giresun Kıyıları | yok | 19 | 10.683 |
| 12. Bölge Müdürlüğü | Rize | Rize Kıyıları | yok | 15 | 8.710 |
| 12. Bölge Müdürlüğü | Trabzon | Trabzon Kıyıları | yok | 18 | 22.391 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Iğdır | Aras Karasu Taşkınları (Aralık Sazlıkları) | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 18 | 1.143 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Kars | Aygır Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 2 | 255 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Ağrı | Doğubayazıt Sazlığı Sulak Alanı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 9 | 271 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Erzincan | Ekşisu Sazlıkları | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 9 | 434 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Kars | Kuyucuk Gölü | Ramsar Alanı / YHGS | 1 | 180 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Ağrı | Patnos Sarısu Ovası Sulak Alanı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 1 | 1 |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Erzurum | Tortum Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 12 | 500 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Bitlis | Ahlat Sazlıkları | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 13 | 2.075 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Bendimahı Sulak Alanı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 8 | 1.840 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Çelebibağ Sazlıkları | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 6 | 1.363 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Dönemeç Deltası | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 7 | 145 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Erçek Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 10 | 3.534 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Karasu Deltası | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 1 | 196 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Hakkâri | Nehil Sazlıkları | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 7 | 36 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Van Gölü | yok | 19 | 15.069 |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Van | Van Gölü Yaylıkaya Sazlığı | yok | 9 | 1.828 |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Diyarbakır | Devegeçidi Barajı | yok | 21 | 4.146 |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Elazığ | Hazar Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 9 | 19.400 |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Malatya | Karakaya Barajı | yok | 22 | 5.922 |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Elazığ | Keban Barajı | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 14 | 44.406 |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Elazığ | Keban Barajı Gövde Önü | yok | 14 | 7.296 |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Sivas | Tödürge Gölü | Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan | 3 | 153 |

3.2.3 IUCN Kategorilerine Göre Sonuçlar

Uluslararası Doğa Koruma Birliği tarafından, bilimsel ölçütlere dayanılarak hazırlanan Nesli Tükenme Tehlikesi Altında Olan Türlerin Kırmızı Listesi, bitki ve hayvan türlerinin dünyadaki durumunu ortaya koymaktadır. Kırmızı listede tükenme tehlikesini gösteren tehlike kategorileri aşağıda açıklanmıştır.

EX: (extinct): Kuşkuyla yer bırakmayacak delillerle *soyu tükenmiş* olduğu ispatlanan türler.

EW: (extinct in wild): Doğada soyu tükenmiş, fakat diğer alanlarda (yetiştirme veya sergileme maksatlı) *varlığını sürdüren* türler.

CR: (critically endangered): Vahşi yaşamda soyu tükenme tehlikesi *had safhada (extreme)* olan türler.

EN: (endangered): Doğal yaşamda soyu tükenme tehlikesi *çok büyük* olan türler.

VU: (vulnerable): Doğal yaşamda soyu tükenme tehlikesi *büyük* olan türler.

NT: (near threatened): Şu anda tehlikede olmayan fakat yakın gelecekte VU, EN veya CR kategorisine girmeye aday olan türler.

LC: (least concern): Önceliği düşük olan türler.

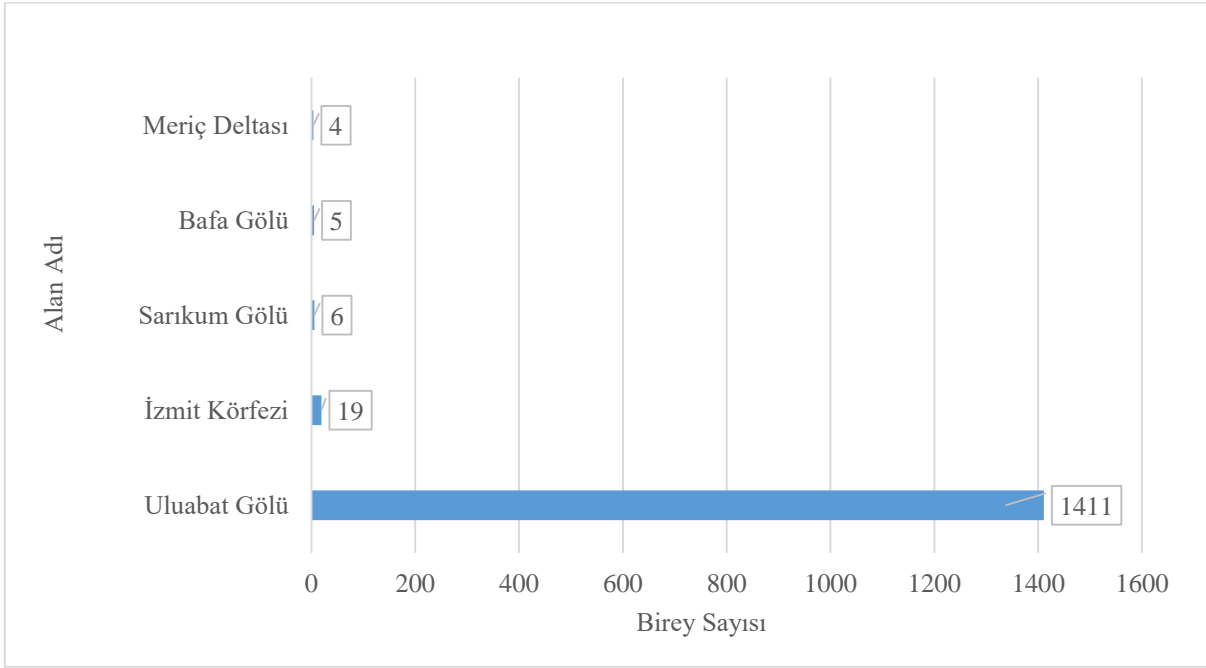
DD: (data deficient): Üzerinde yeterli bilgi bulunmayan türler.

NE: (not evaluated): Şimdiye kadar yukarıdaki kriterlere uygunluğu değerlendirilmemiş türler.

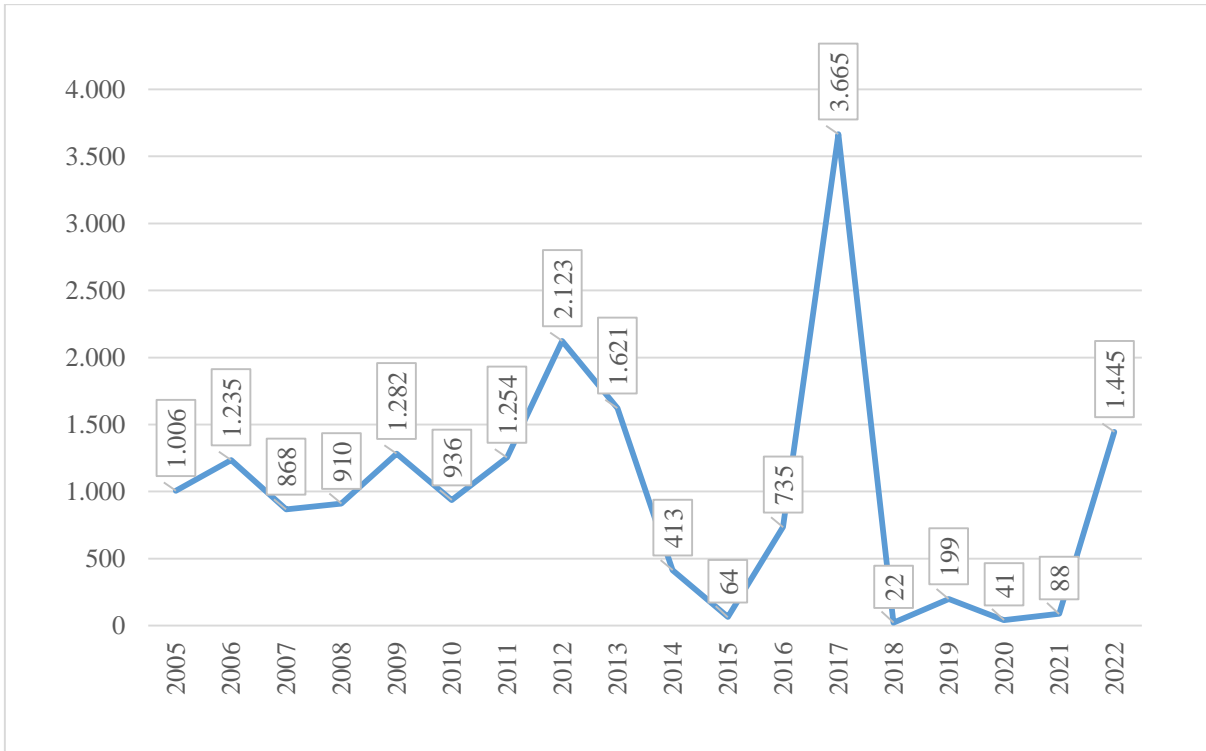
2022 yılı sayımlarında 135 alanda gözlemlenen türlerin IUCN tarafından oluşturulan küresel Kırmızı Listesine göre, tehdit altında bulunanların bu yılki sayım sonuçları ve yıllar itibariyle popülasyon değişimleri aşağıda grafiklerle gösterilmiştir.

- **Dikkuyruk**

5 farklı alanda 1.445 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi EN'dir. Ülkemizde yerli ve kış göçmenidir.



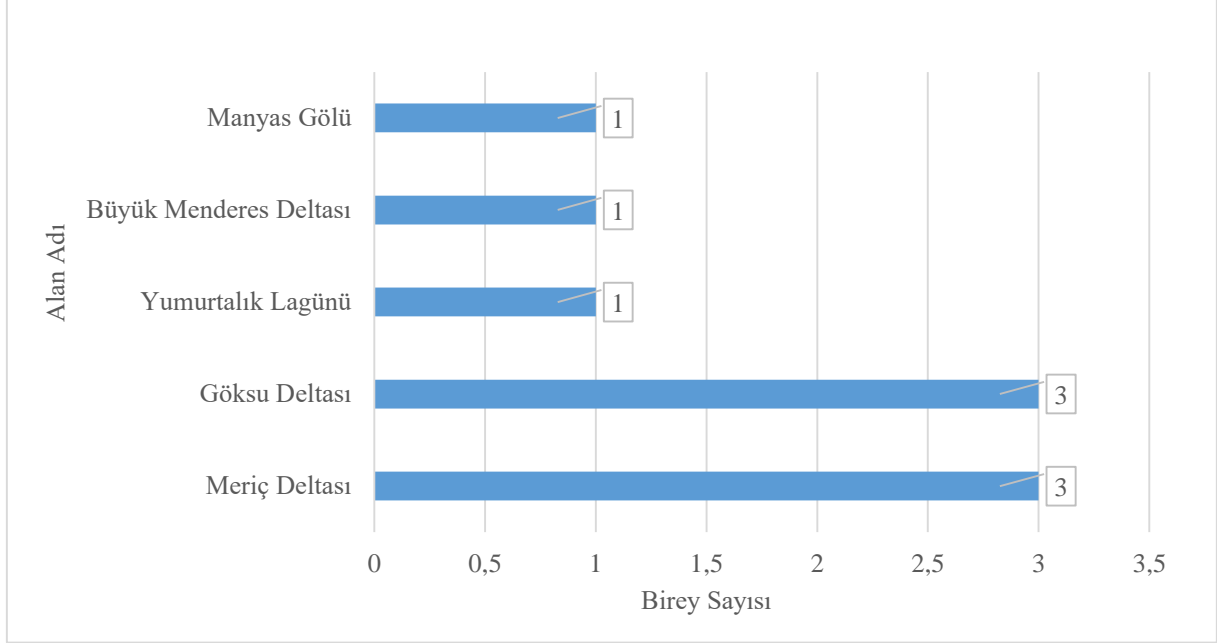
Grafik 6. 2022 yılı sayımlarında Dikkuyruk sonuçları



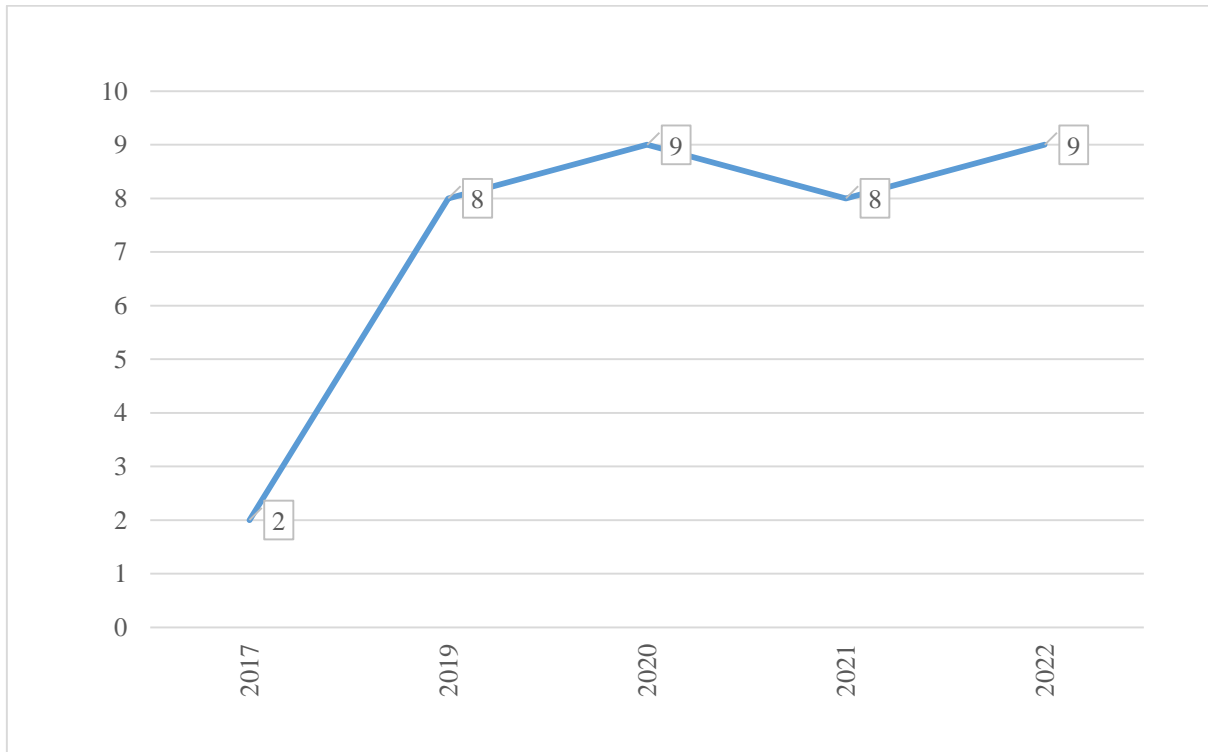
Grafik 7. 2005-2022 yılları Dikkuyruk sayıları

- **Büyük orman kartalı**

5 farklı alanda 9 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi VU'dur. Ülkemizde kış göçmeni ve geçit kuşudur.



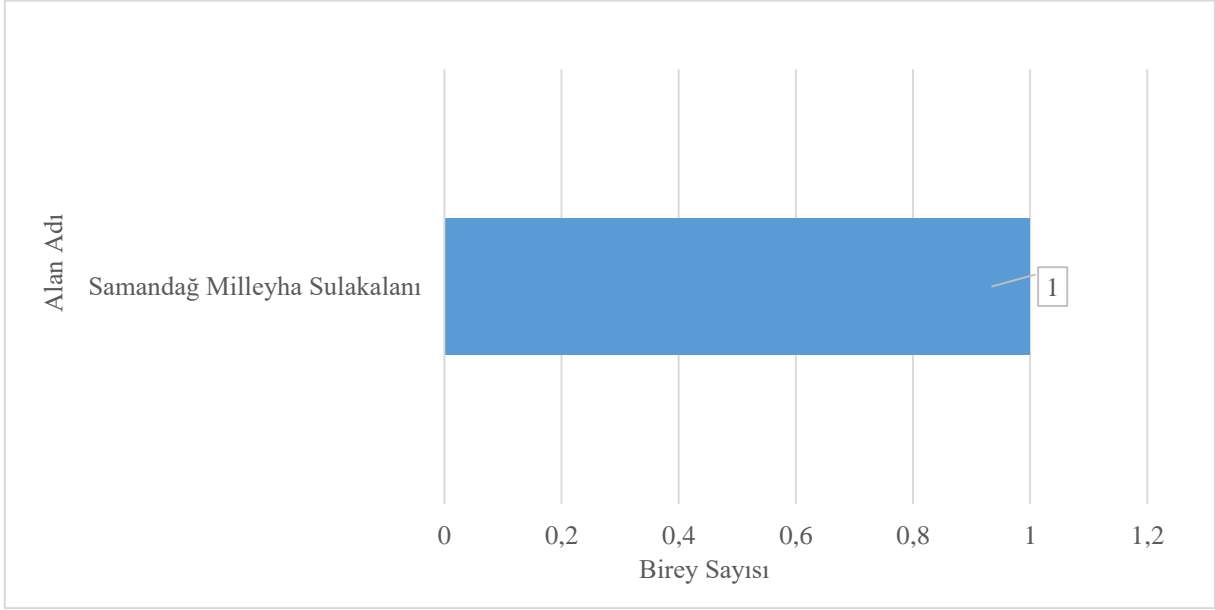
Grafik 8. 2022 yılı sayımlarında Büyük orman kartalı sayıları



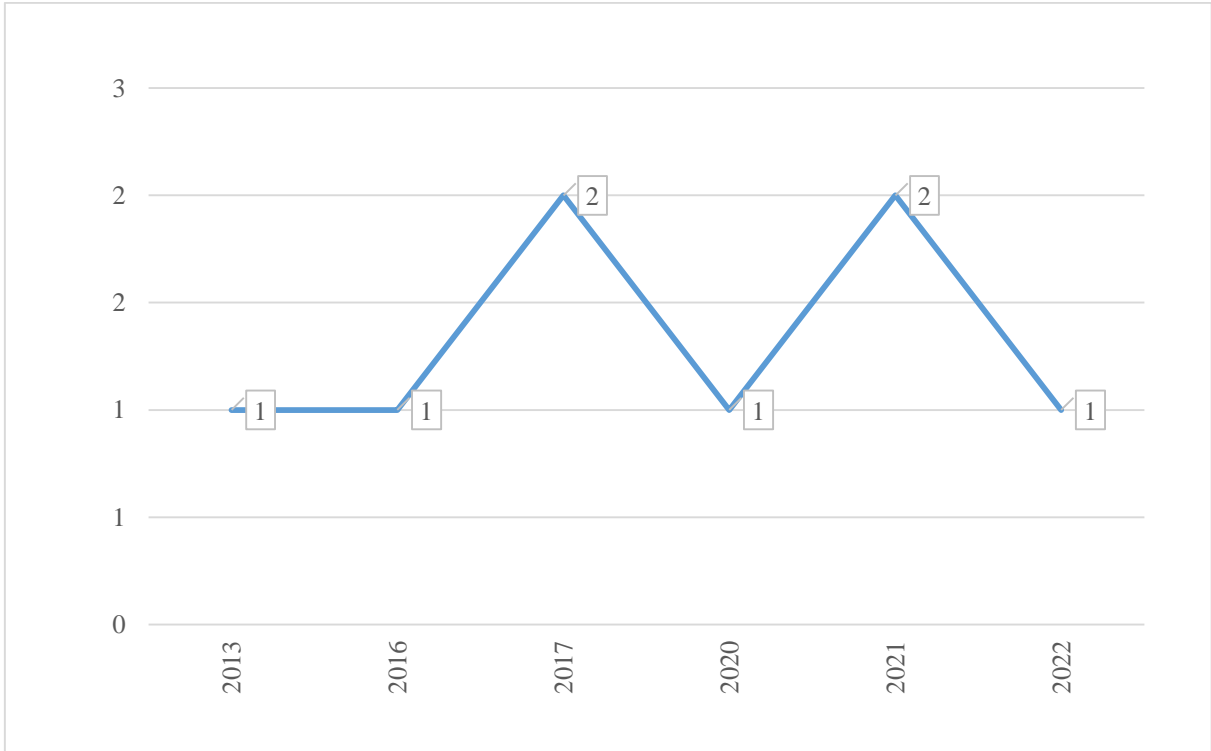
Grafik 9. 2005-2022 yılları Büyük orman kartalı sayıları

- **Karaayaklı martı**

1 alanda 1 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi VU'dur. Ülkemizde az sayıda düzensiz kışlayan bir türdür.



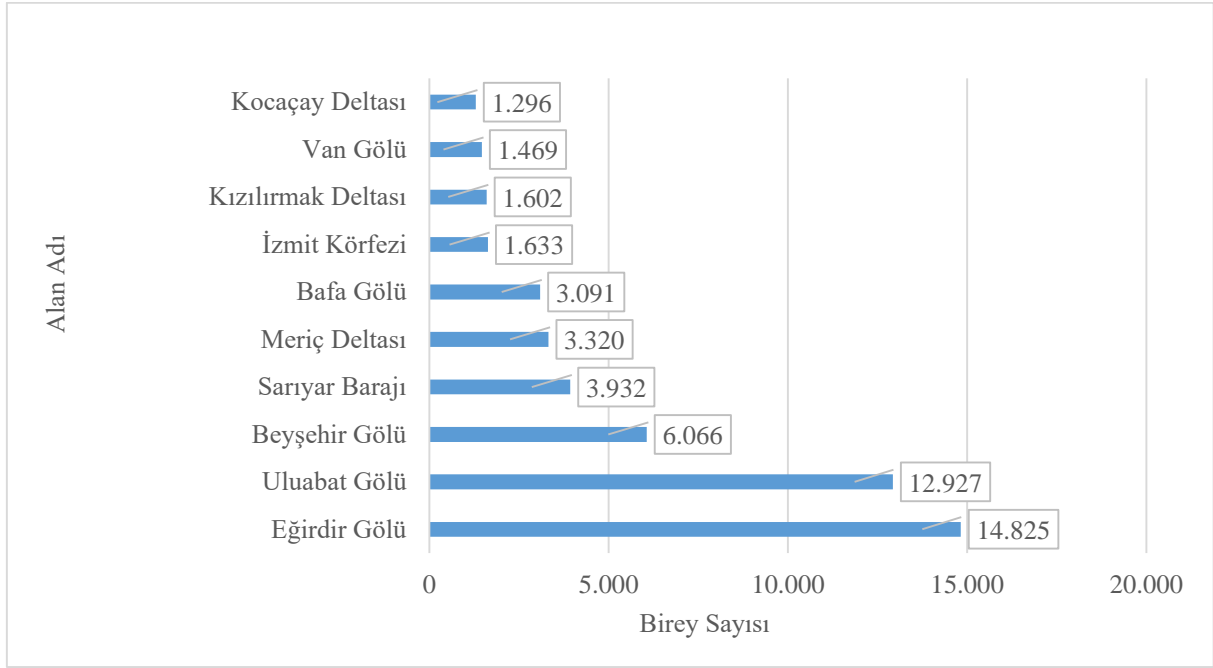
Grafik 10. 2022 yılı sayımlarında Karaayaklı martı sayıları



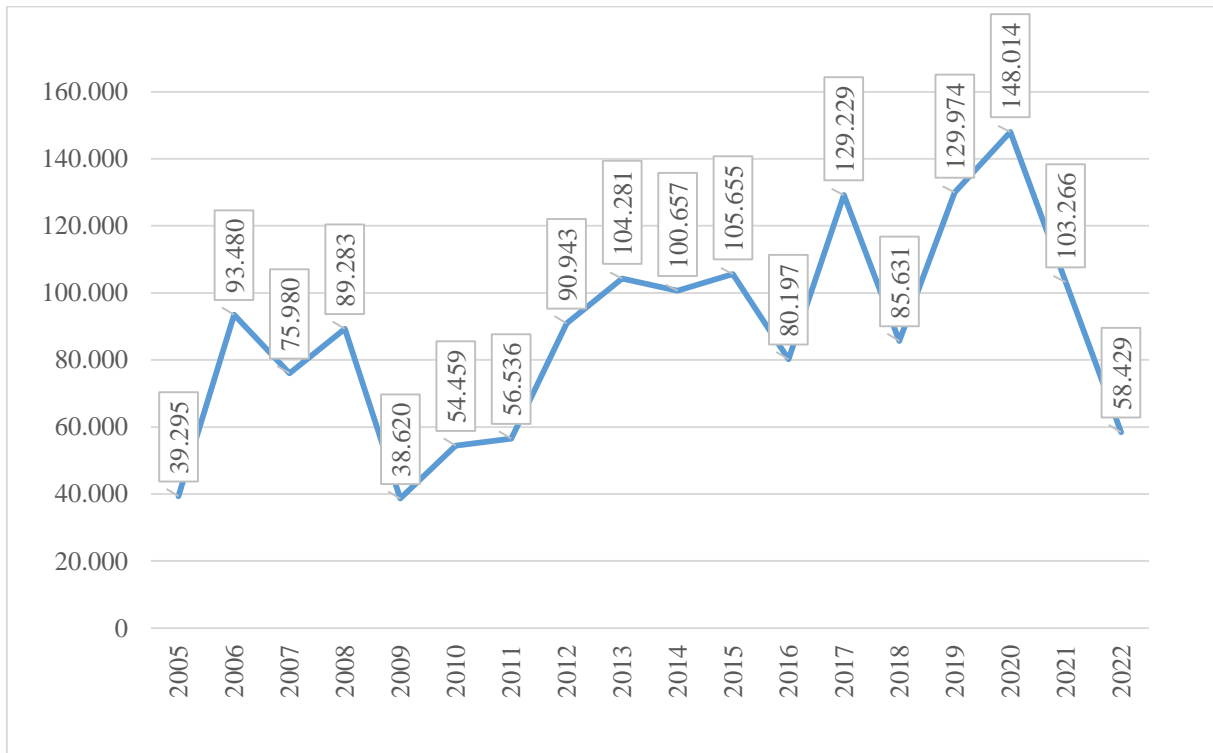
Grafik 11. 2005-2022 yılları Karaayaklı martı sayıları

- **Elmabaş patka**

53 alanda 58.429 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi VU'dur. Grafikte en fazla görüldüğü 10 alan gösterilmiştir. Ülkemizde yerli ve kış göçmenidir.



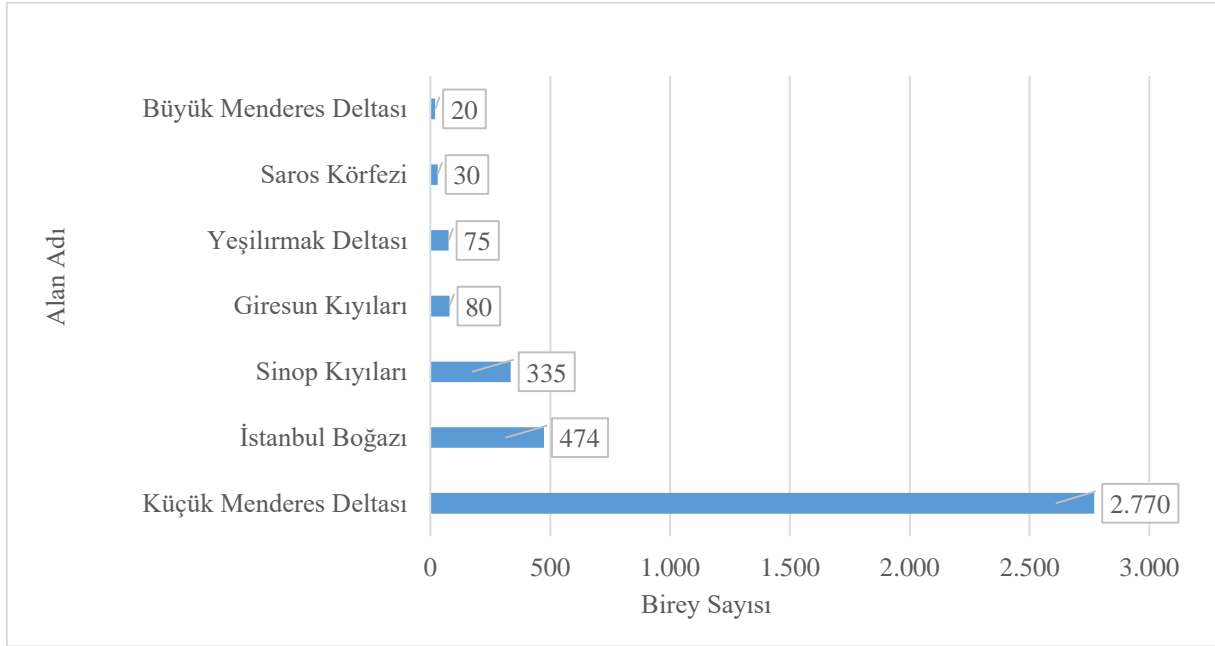
Grafik 12. 2022 yılı sayımlarında Elmabaş patka sayıları



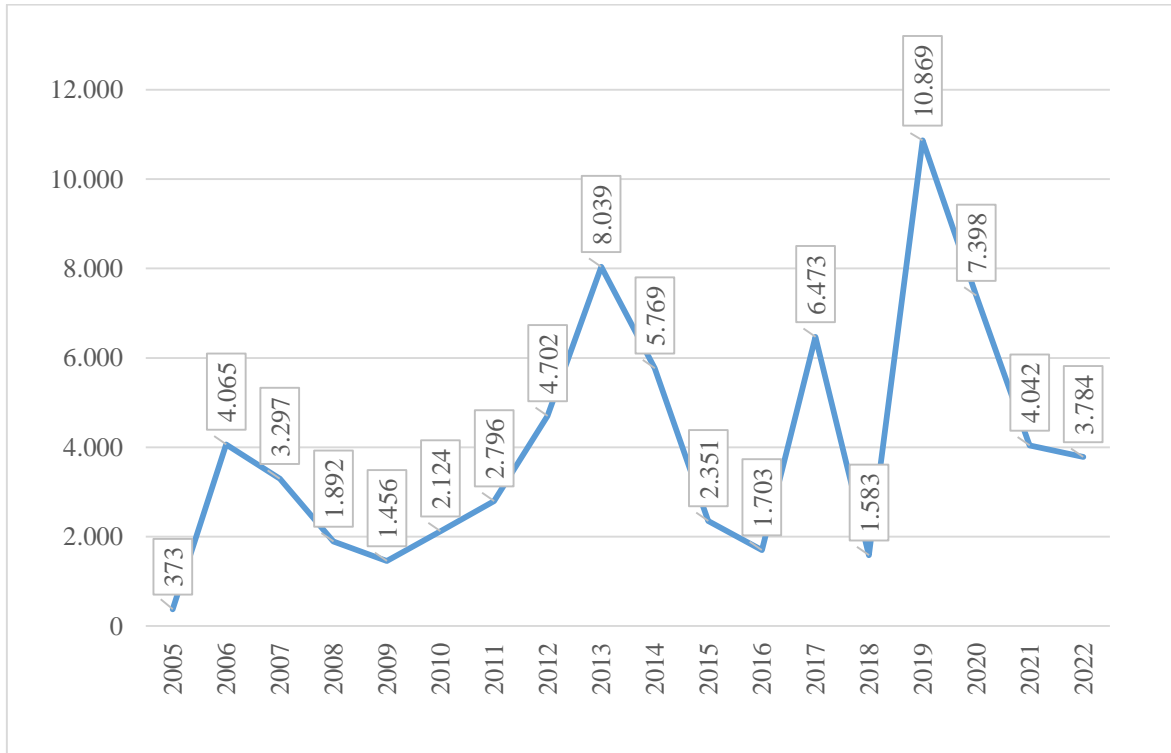
Grafik 13. 2005-2022 yılları Elmabaş patka sayıları

- **Yelkovan**

7 alanda 3.784 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi VU'dur. Ülkemizde yerli ve kış göçmenidir.



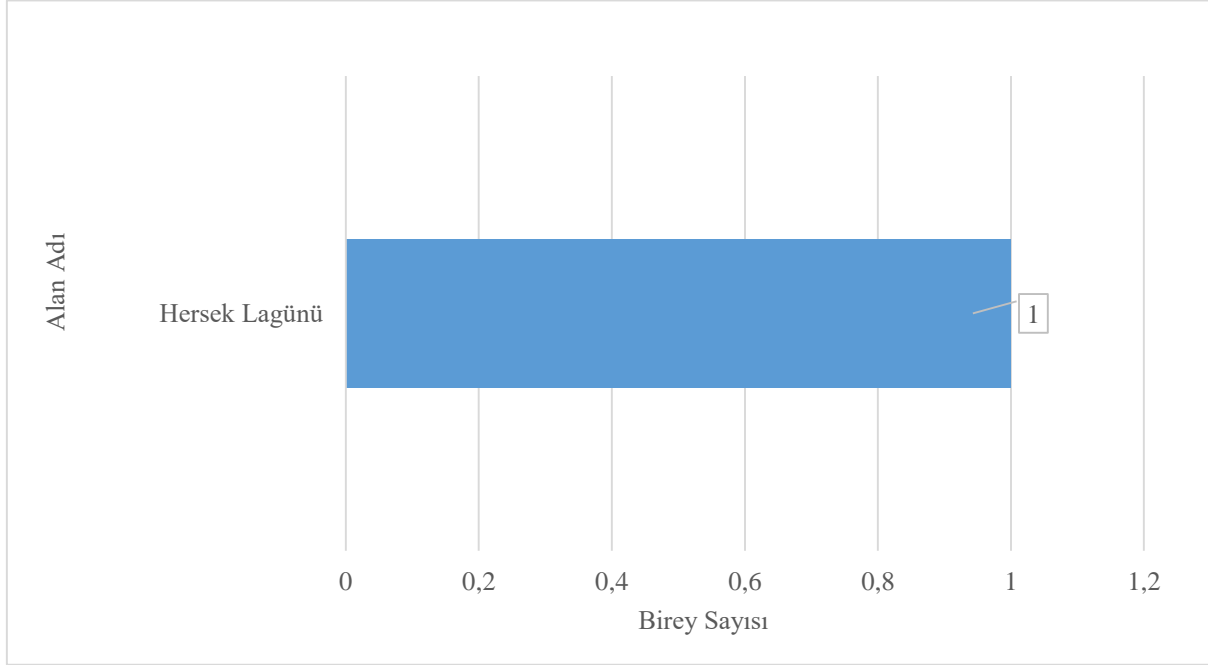
Grafik 14. 2022 yılı sayımlarında Yelkovan sayıları



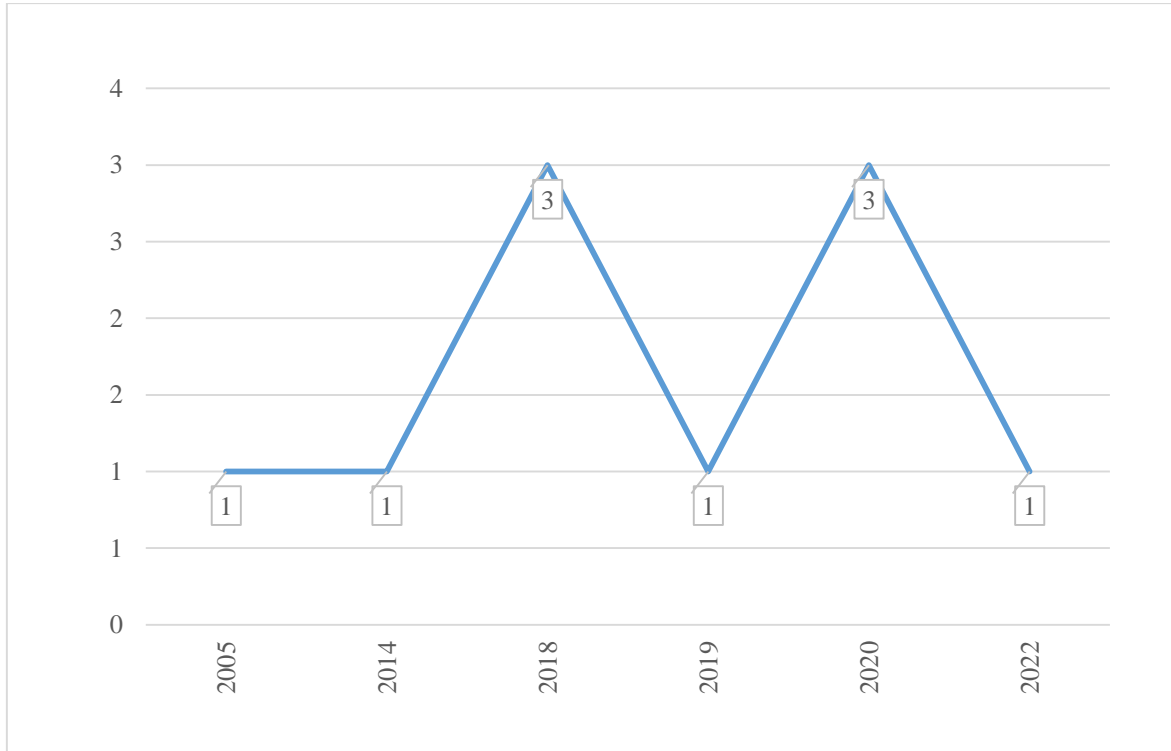
Grafik 15. 2005-2022 yılları Yelkovan sayıları

- **Kulaklı batağan**

1 alanda 1 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi VU'dur. Ülkemizde az sayıda düzensiz kışlayan bir türdür.



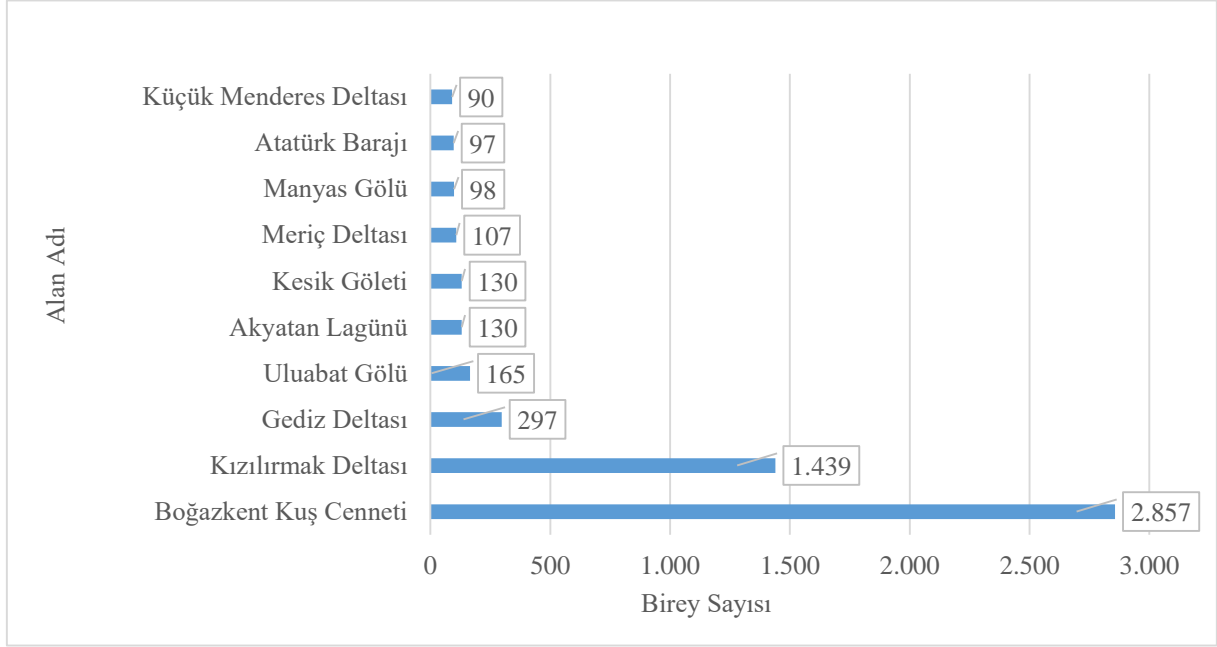
Grafik 16. 2022 yılı sayımlarında Kulaklı batağan sayıları



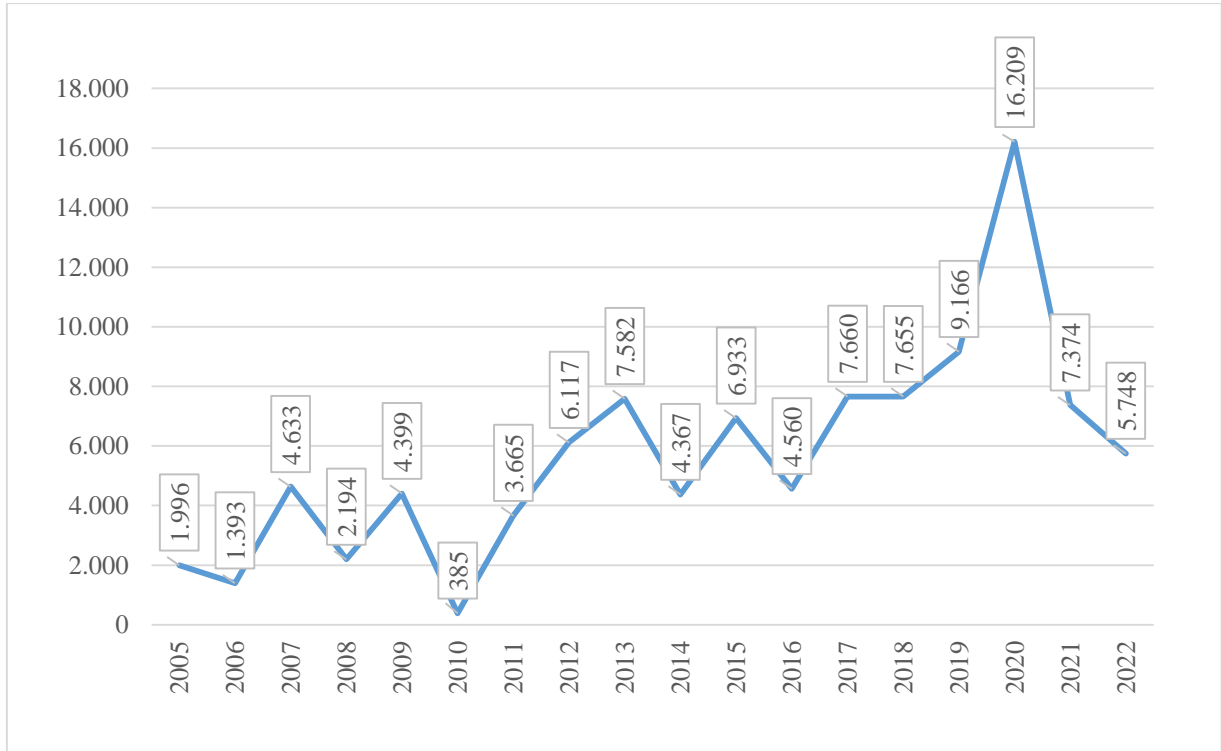
Grafik 17. 2005-2022 yılları Kulaklı batağan sayıları

- **Kızkuşu**

33 alanda 5.748 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Grafikte en fazla görüldüğü 10 alan gösterilmiştir. Ülkemizde yerli ve kış göçmenidir.



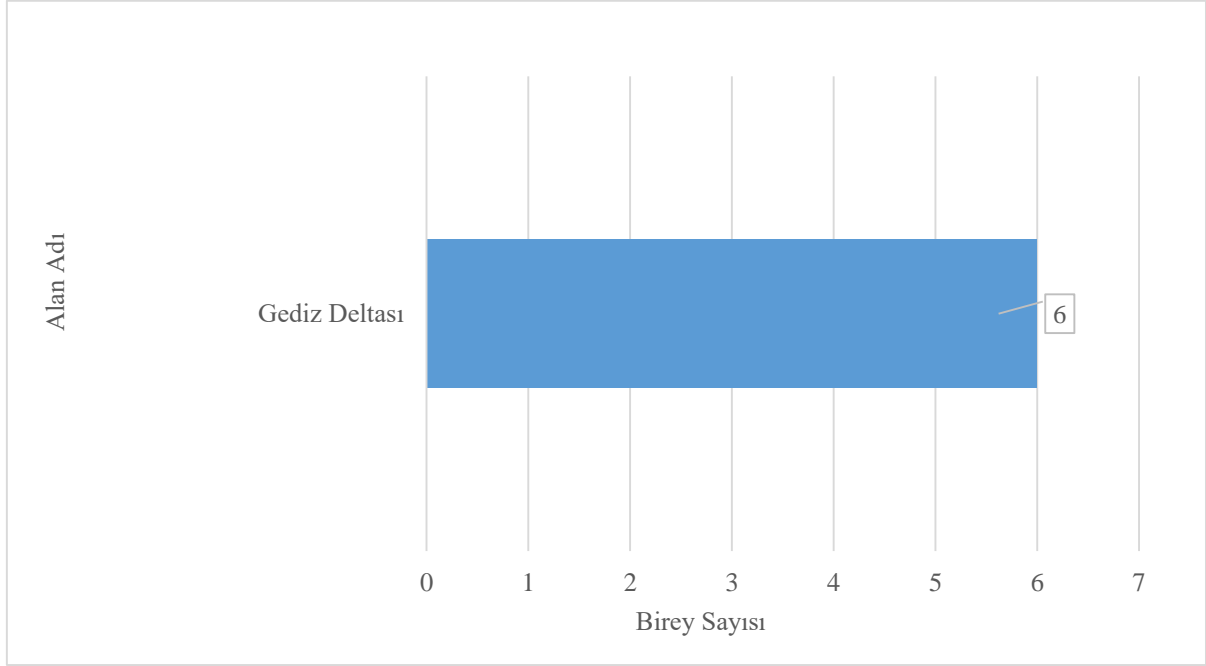
Grafik 18. 2022 yılı sayımlarında Kızkuşu sayıları



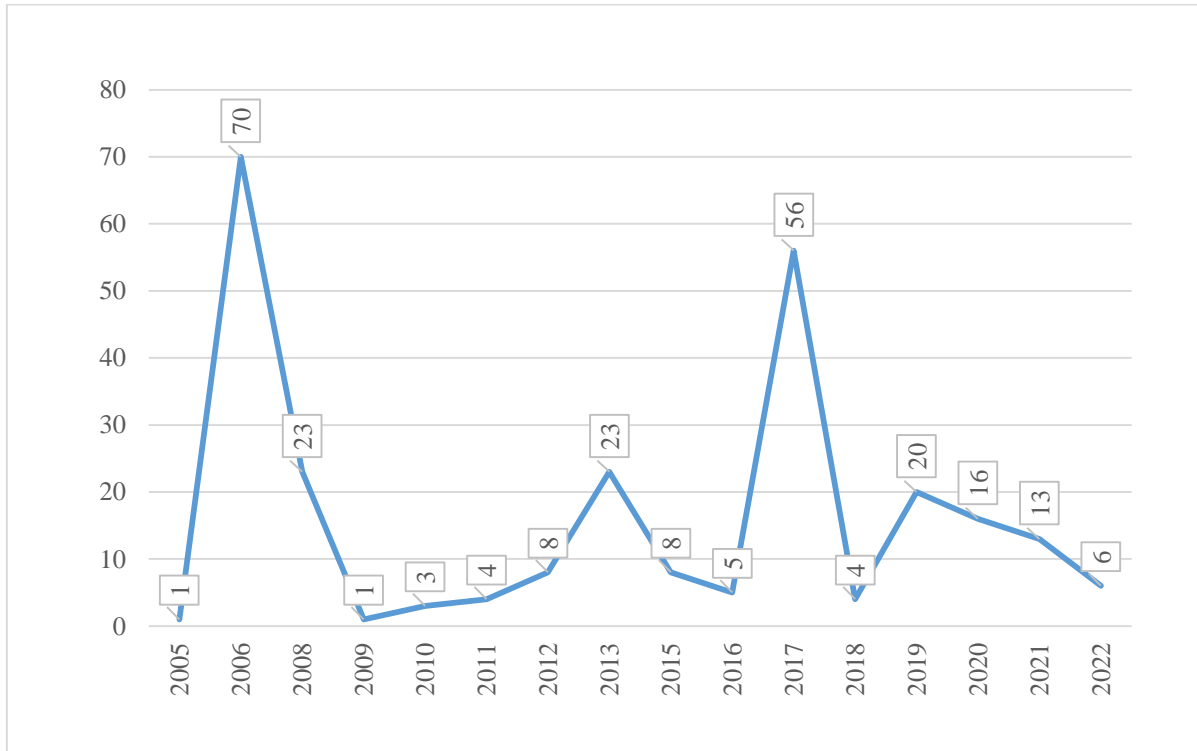
Grafik 19. 2005-2022 yılları Kızkuşu sayıları

- **Büyük kumkuşu**

1 alanda 6 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Ülkemizde az sayıda düzensiz kışlayan ve geçit yapan bir türdür.



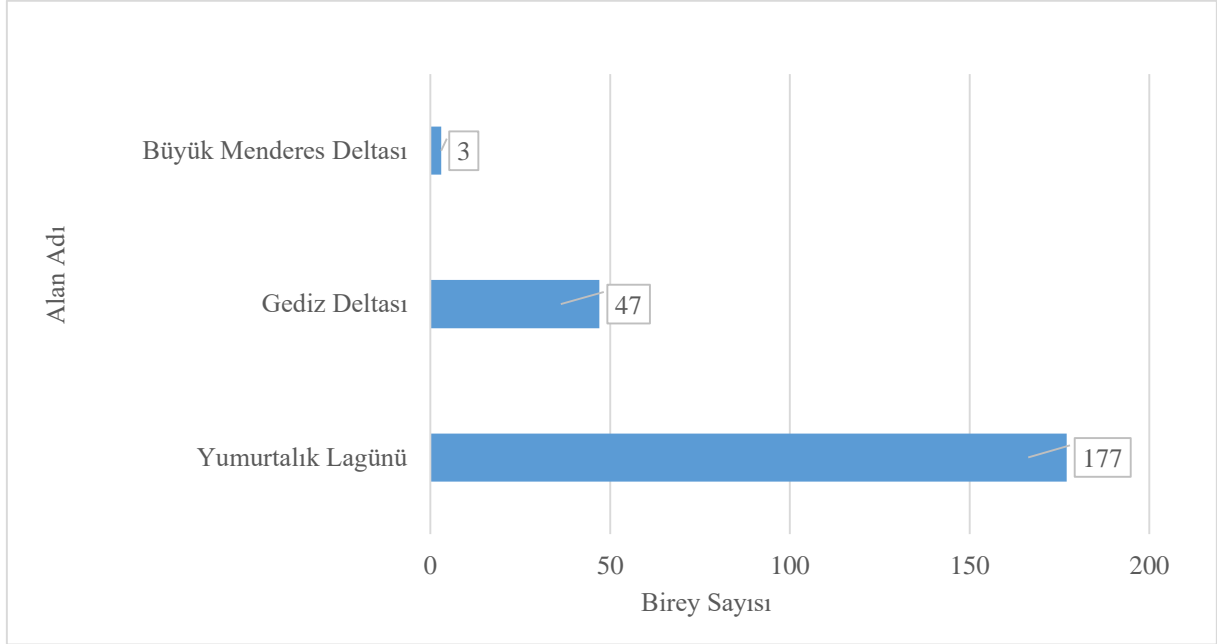
Grafik 20. 2022 yılı sayımlarında Büyük kumkuşu sayıları



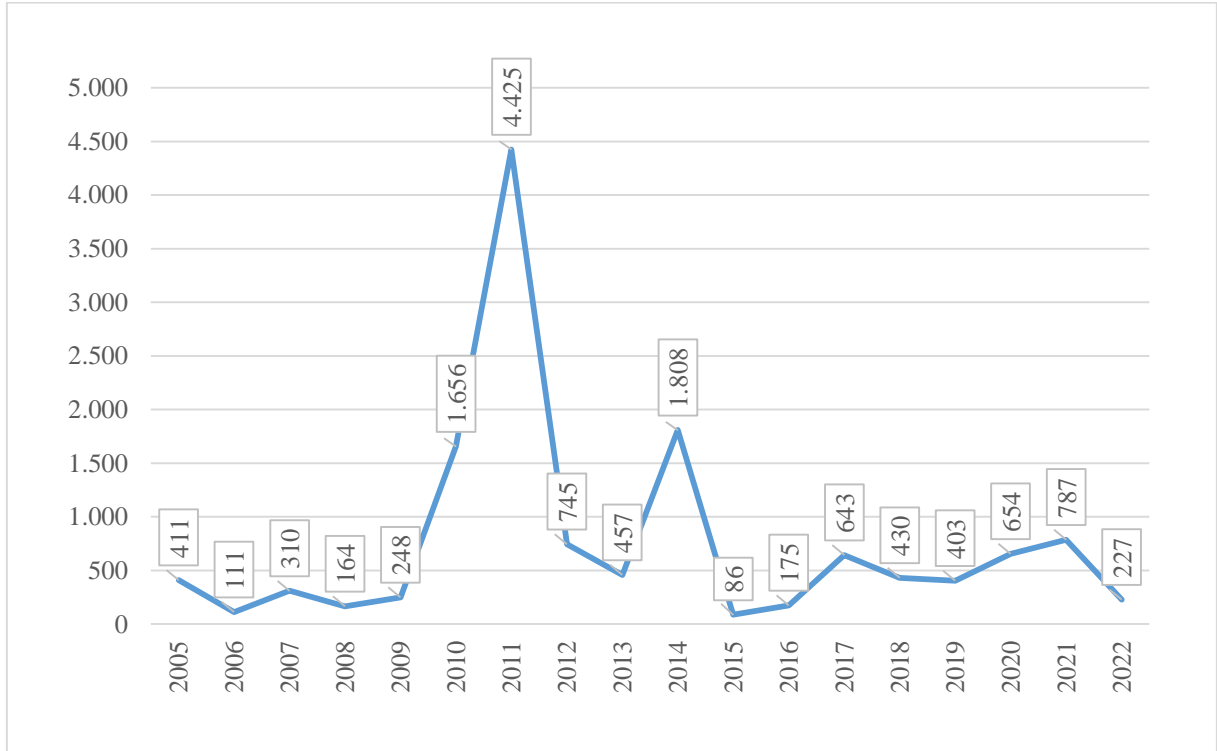
Grafik 21. 2005-2022 yılları Büyük kumkuşu sayıları

- **Çamurçulluğu**

3 alanda 227 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Ülkemizde kış göçmeni ve geçit kuşudur.



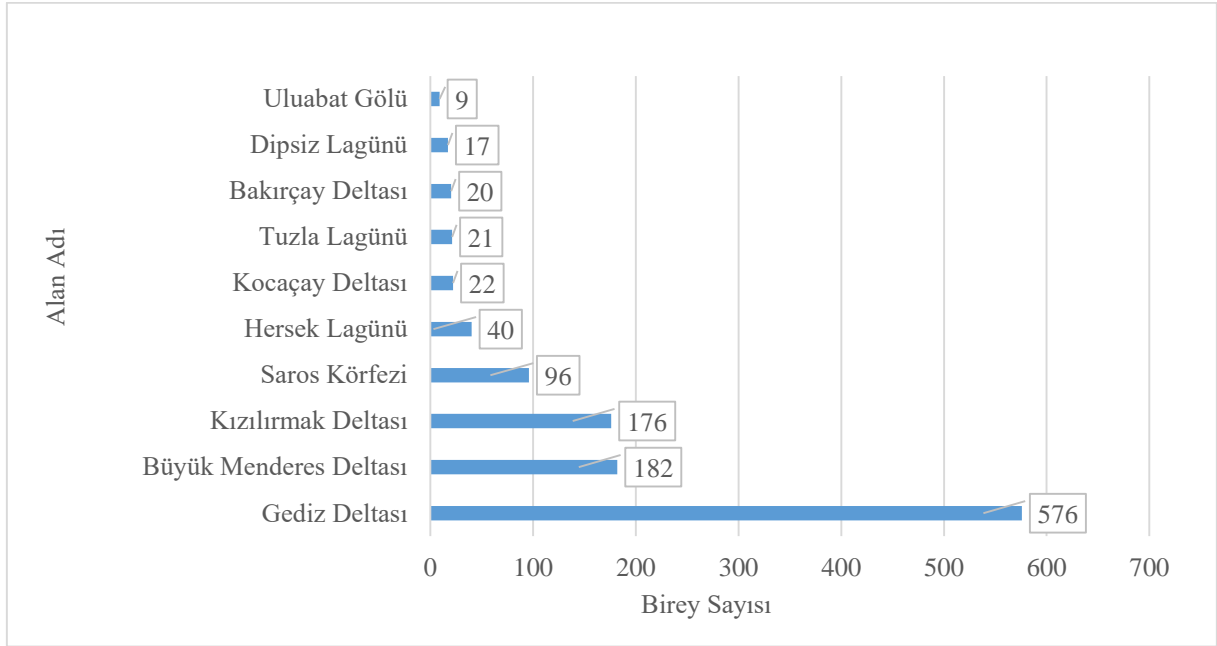
Grafik 22. 2022 yılı sayımlarında Çamurçulluğu sayıları



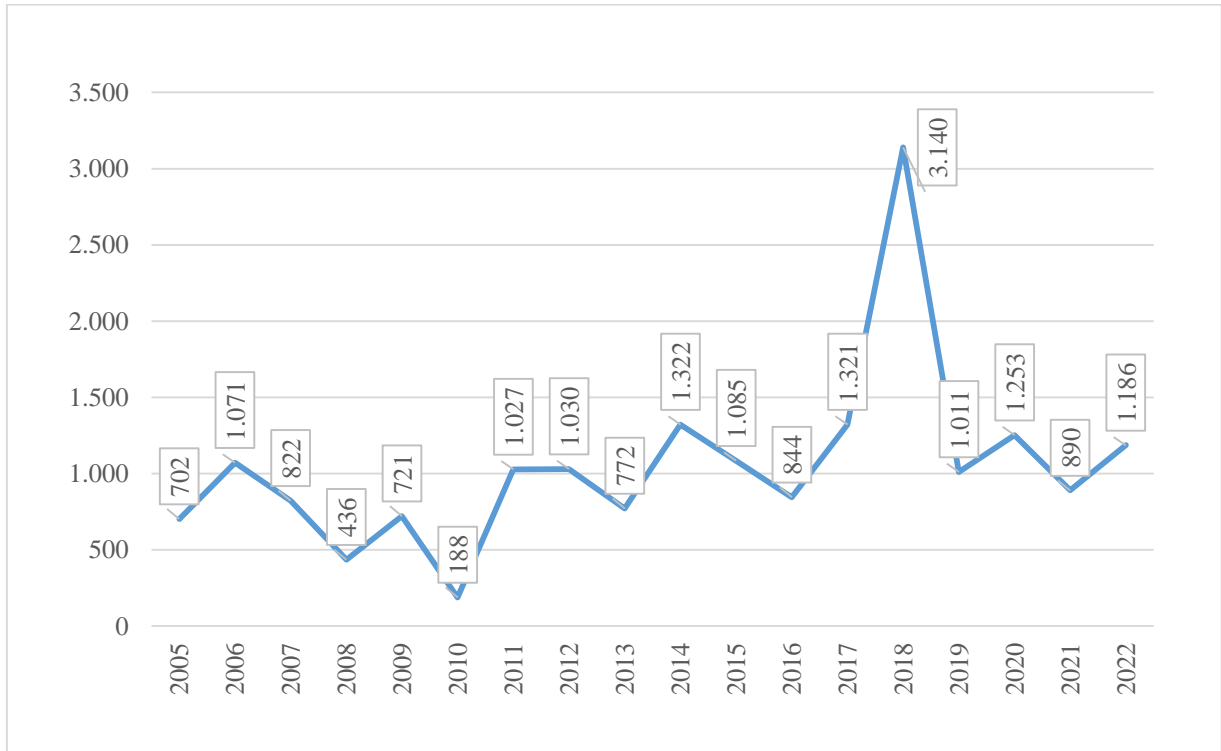
Grafik 23. 2005-2022 yılları Çamurçulluğu sayıları

- **Kervançulluğu**

18 alanda 1.186 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Grafikte en fazla görüldüğü 10 alan gösterilmiştir. Ülkemizde kış göçmeni ve geçit kuşudur.



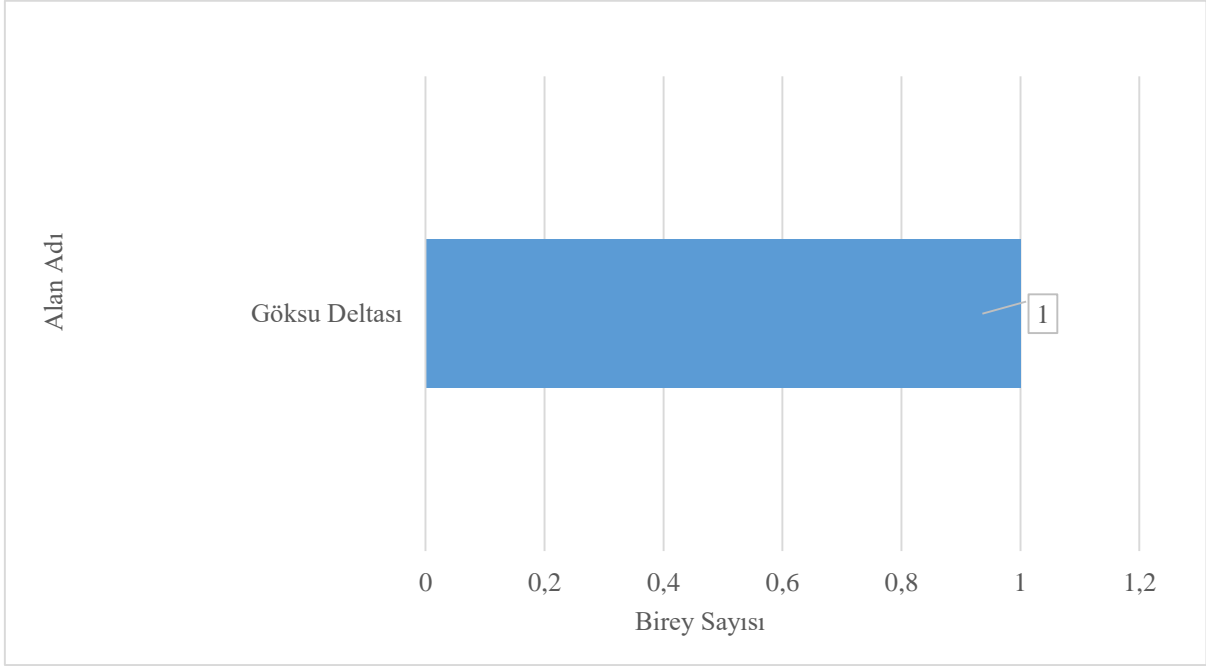
Grafik 24. 2022 yılı sayımlarında Kervançulluğu sayıları



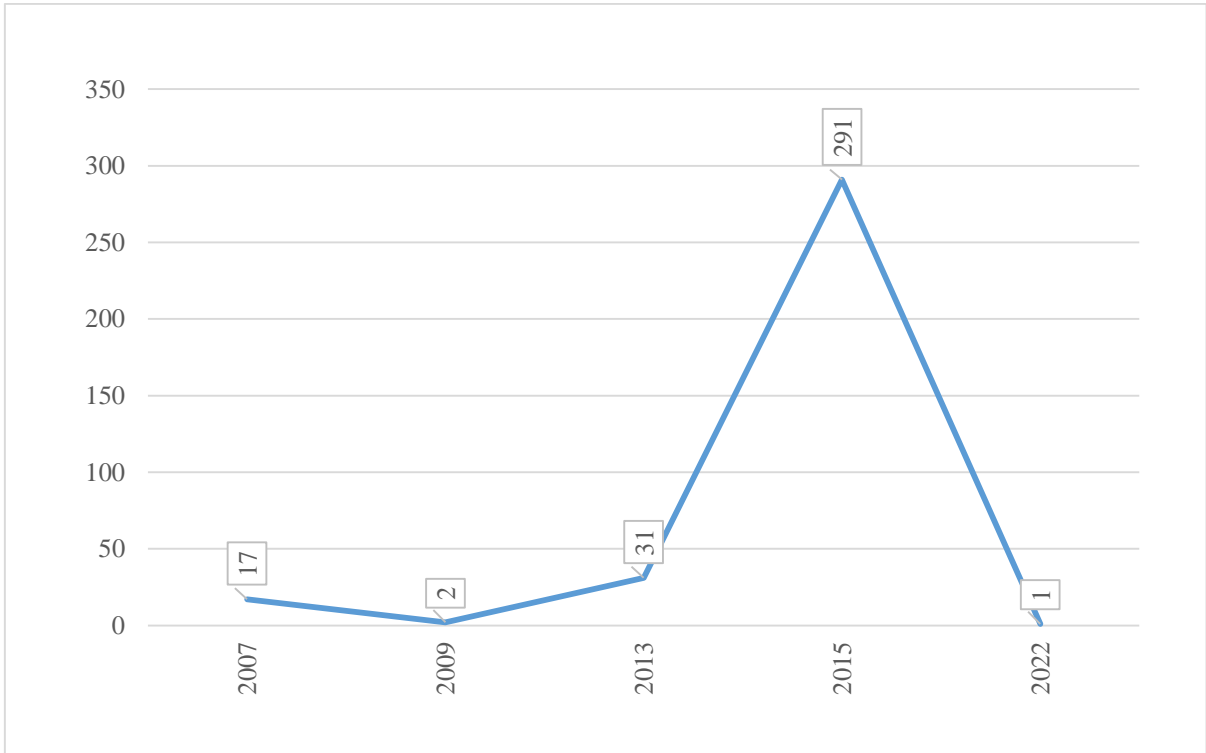
Grafik 25. 2005-2022 yılları Kervançulluğu sayıları

- **Kızıl kumkuşu**

1 alanda 1 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Ülkemizde geçit yapan ve az sayıda düzensiz kışlayan bir türdür.



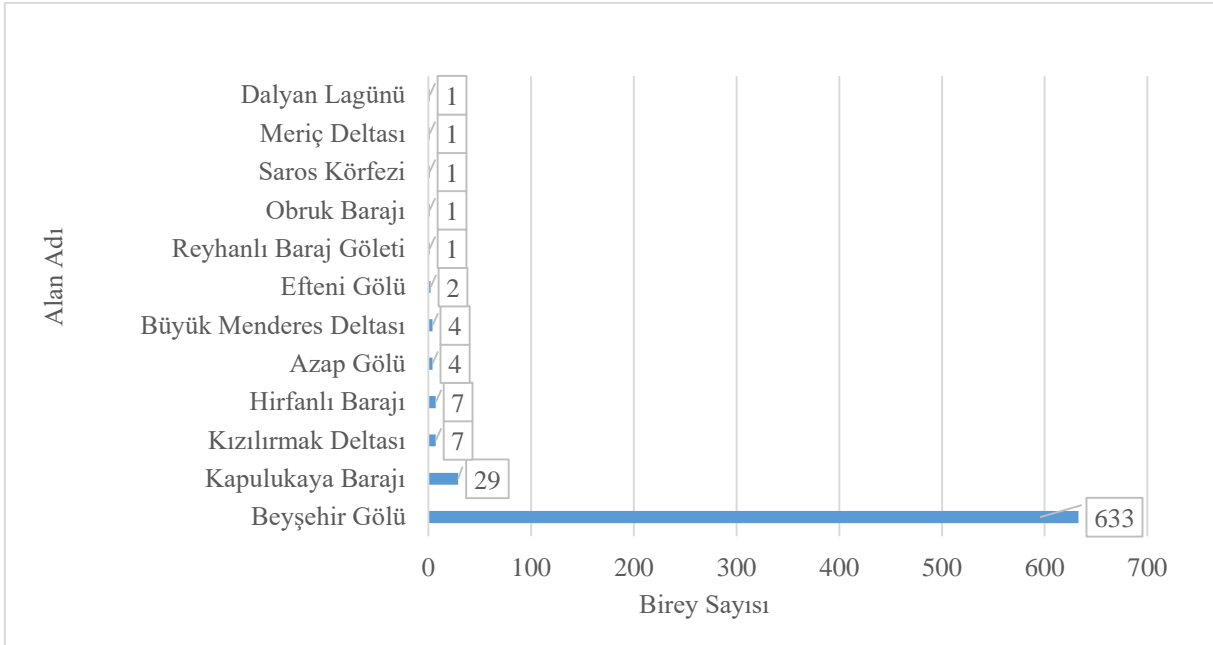
Grafik 26. 2022 yılı sayımlarında Kızıl kumkuşu sayıları



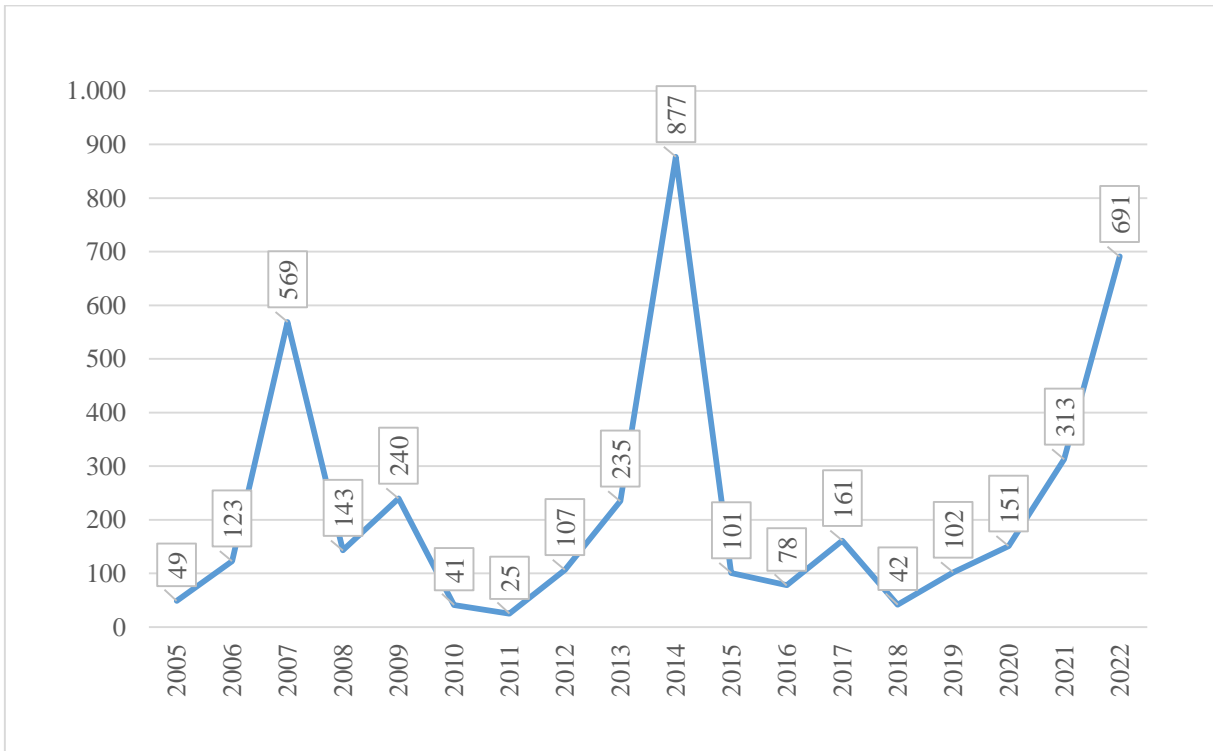
Grafik 27. 2005-2022 yılları Kızıl kumkuşu martısı sayıları

- **Pasbaş patka**

12 alanda 691 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Ülkemizde yerli ve kış göçmeni bir türdür.



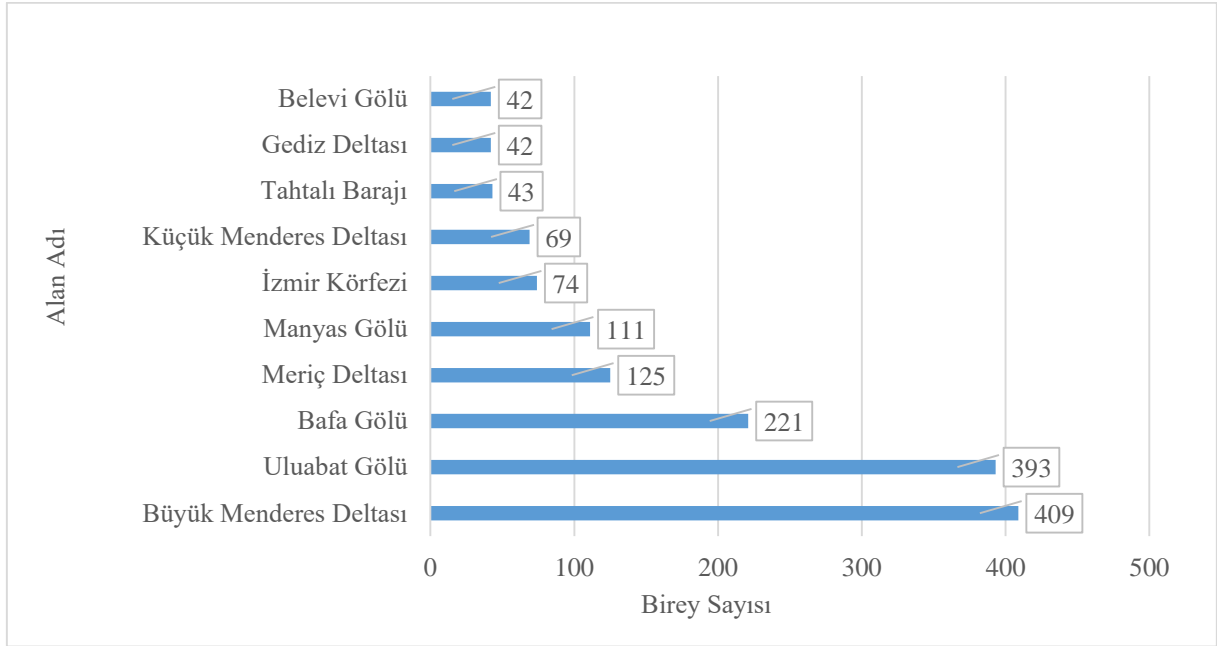
Grafik 28. 2022 yılı sayımlarında Pasbaş patka sayıları



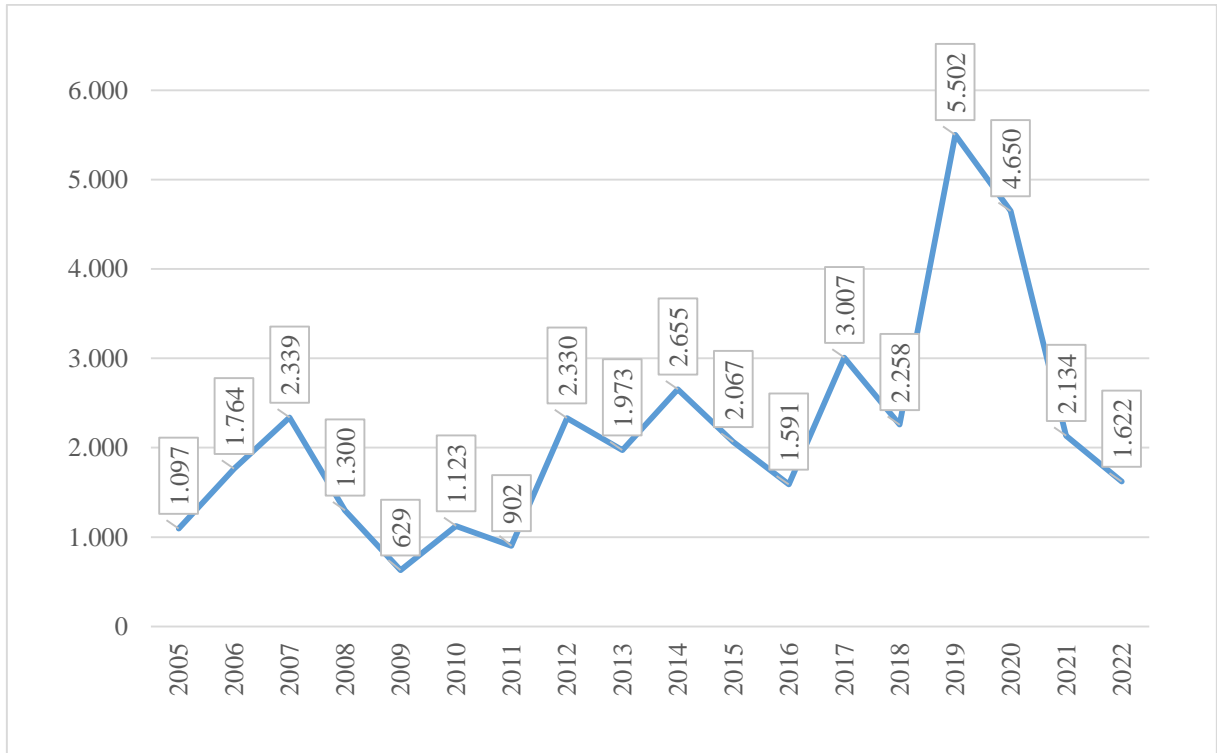
Grafik 29. 2005-2022 yılları Pasbaş patka sayıları

- **Tepeli pelikan**

16 alanda 1.622 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Grafikte en fazla görüldüğü 10 alan gösterilmiştir. Ülkemizde yerli ve kış göçmeni bir türdür.



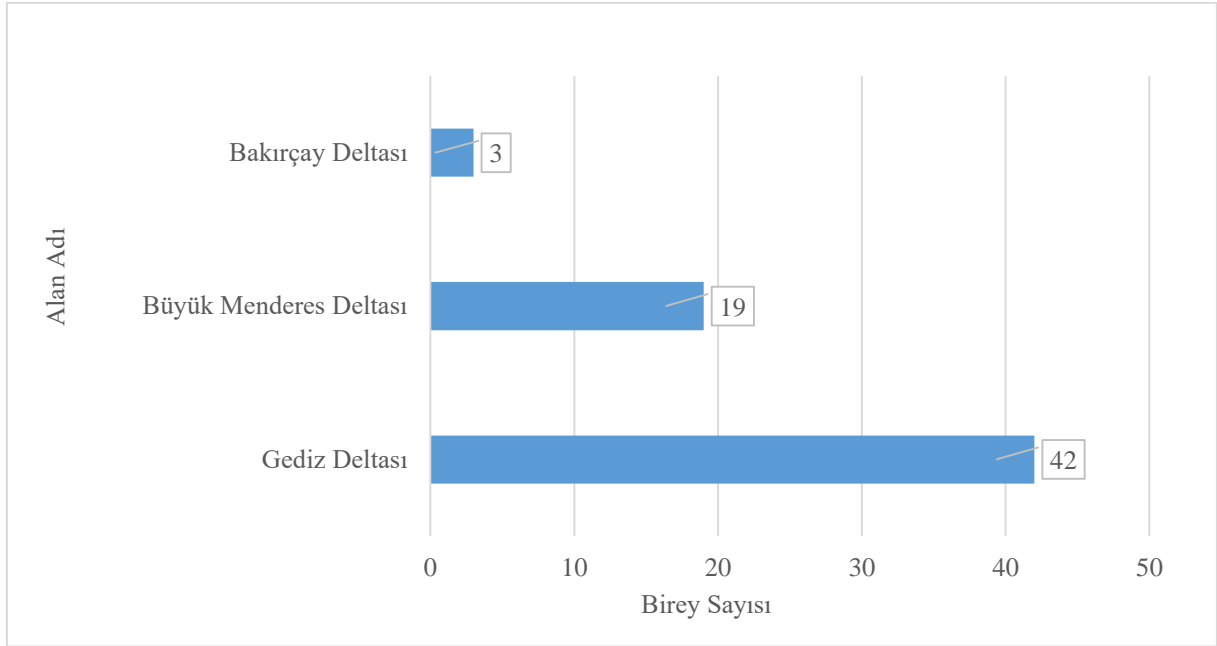
Grafik 30. 2022 yılı sayımlarında Tepeli pelikan sayıları



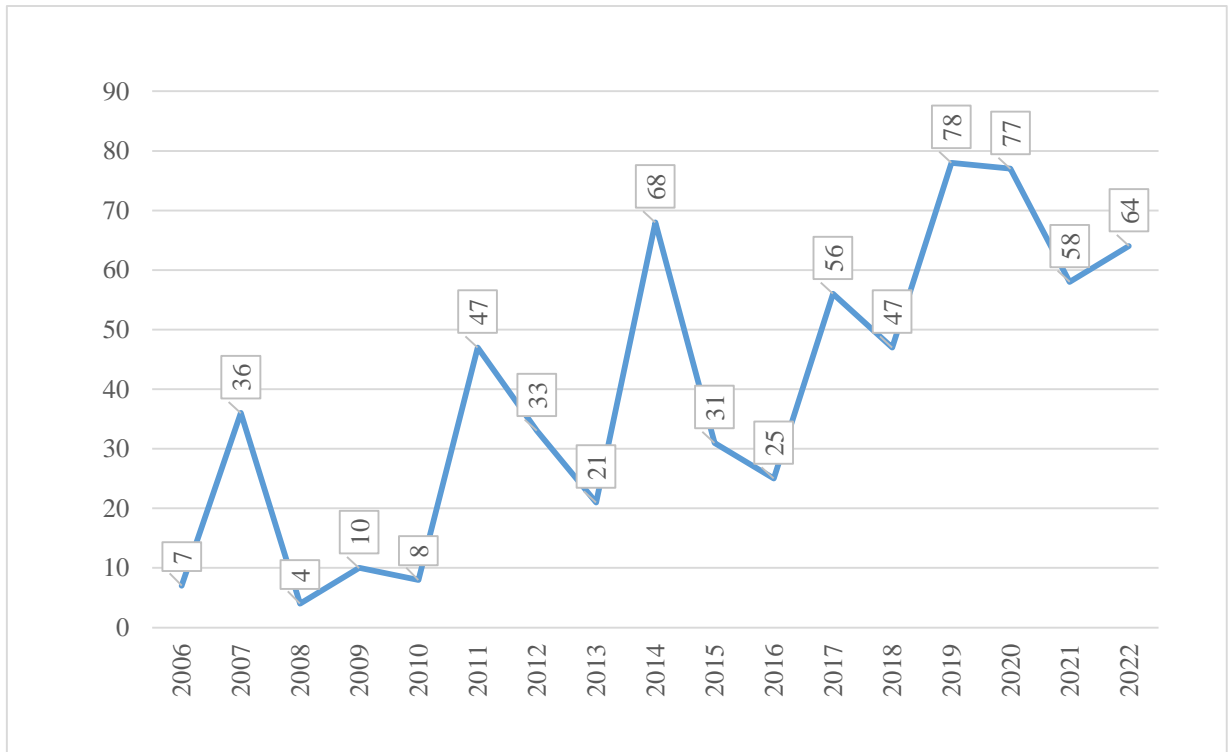
Grafik 31. 2005-2022 yılları Tepeli pelikan sayıları

- **Poyrazkuşu**

3 alanda 64 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Ülkemizde yerli ve kış göçmeni bir türdür.



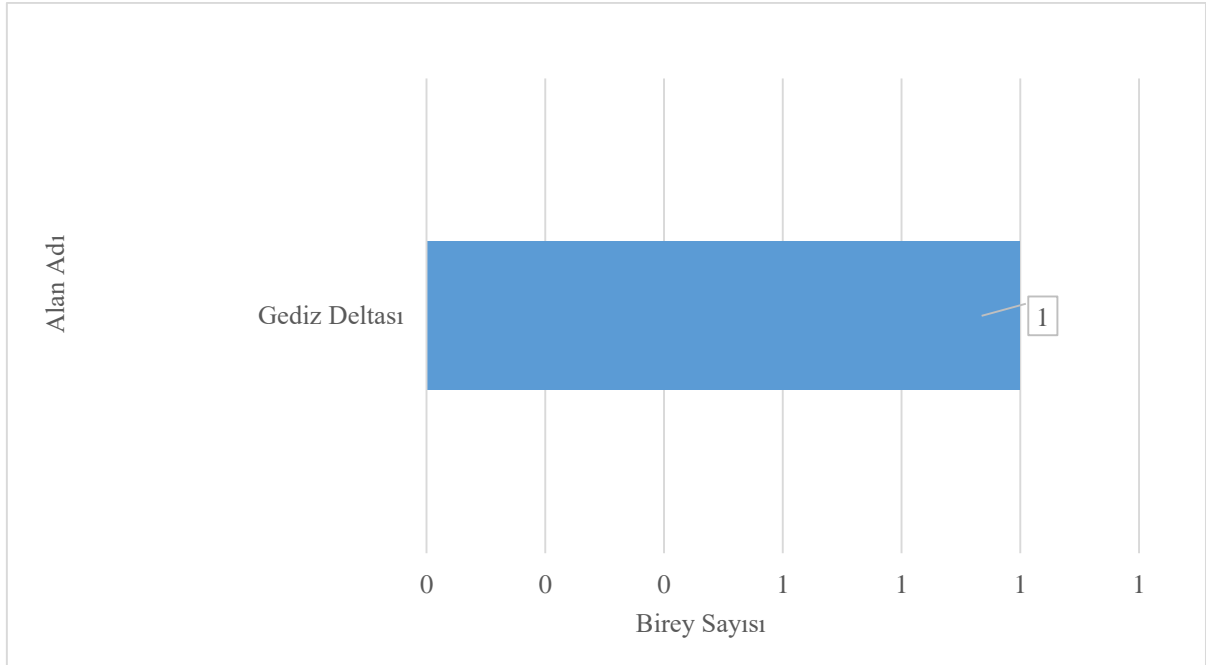
Grafik 32. 2022 yılı sayımlarında Poyrazkuşu sayıları



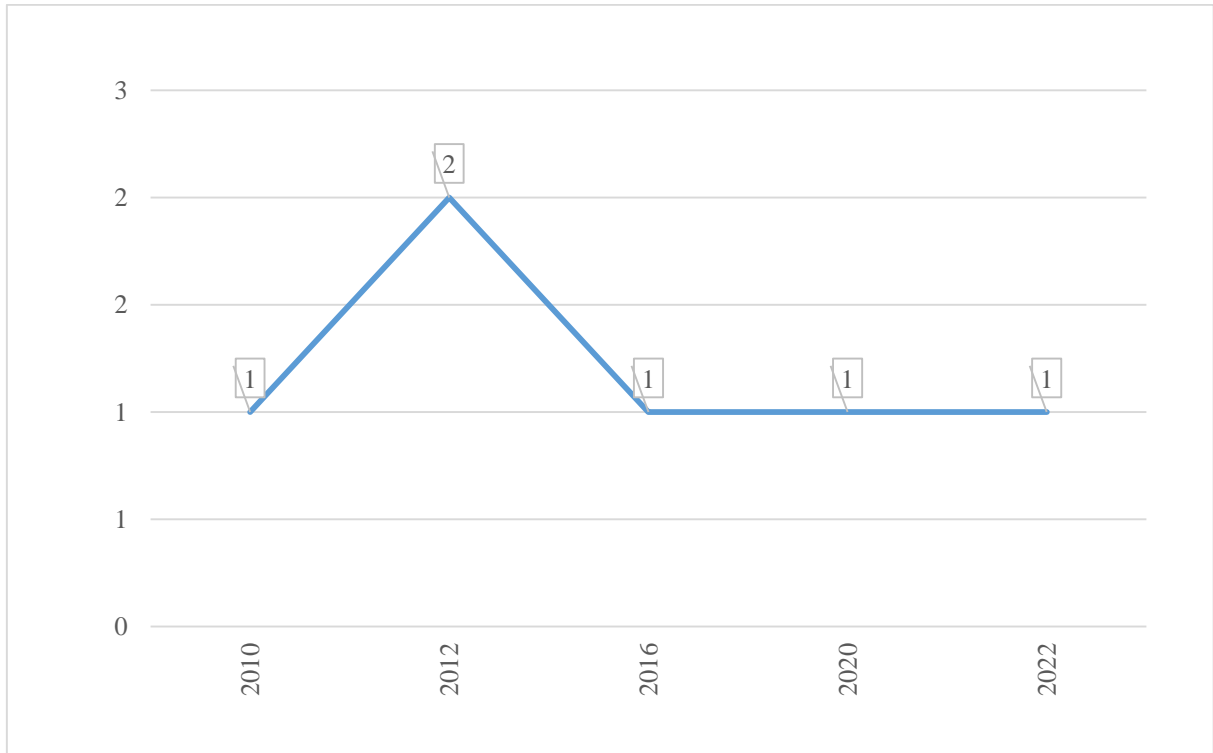
Grafik 33. 2005-2022 yılları Poyrazkuşu sayıları

- **Küçük flamingo**

1 alanda 1 birey gözlemlenmiştir. IUCN kategorisi NT'dir. Ülkemizde az sayıda ve düzensiz kışlayan bir türdür.



Grafik 34. 2022 yılı sayımlarında Küçük flamingo sayıları



Grafik 35. 2005-2022 yılları Küçük flamingo sayıları

3.2.4 Özet Sonuçlar

Ülkemiz genelinde 2022 yılı KOSKS çalışmalarında 135 alanda, 104 kuş türünden 1.396.369 su kuşu sayılmıştır.

Sayımların Genel Müdürlüğümüz organizasyonunda yürütüldüğü 2014 yılından itibaren elde edilen sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 5 Yıllar İtibariyle Sayım Verileri

| Yıl | Tür Sayısı | Alan Sayısı | Birey Sayısı |
|------|------------|-------------|--------------|
| 2014 | 100 | 113 | 1.960.693 |
| 2015 | 105 | 119 | 1.631.318 |
| 2016 | 104 | 124 | 1.609.538 |
| 2017 | 103 | 120 | 1.614.179 |
| 2018 | 103 | 153 | 1.718.675 |
| 2019 | 102 | 154 | 1.982.579 |
| 2020 | 104 | 171 | 2.374.317 |
| 2021 | 104 | 153 | 1.684.121 |
| 2022 | 104 | 135 | 1.396.369 |

KATILIMCILAR

| Bölge Müdürlüğü | Sayım Ekibi |
|---------------------|--|
| 1. Bölge Müdürlüğü | Gökhan Selimoğlu, Erhan Gündüz, Bilal Kap, Mehmet Çelik, Umut Güngör, Yasin Akkiren, Zafer Kamay, Cansu Dumlu, Mehmet Hanay, Selçuk Arslan, |
| 2. Bölge Müdürlüğü | Beytullah Rehber, Kader Güleç, Hidayet Topcu, Aziz Güler, Ömer Ahu, Zafer Kılıçoğlu, İbrahim Uysal, Cenk Polat, Mehmet Kıran, Fatih Bülbül, Esra Keskin Uzel, Onur Ünal |
| 3. Bölge Müdürlüğü | Yaşar Ayhan, Özgür Er, Mehmet Özkan, Ahmet Küçükayman, Onur İnan, Şükrü Şaşmaz, Oktay İnce, Mahmut Biçer, Suat Sarıkaya, Mustafa Gözel, Sabri Saltan, Abdullah Göksel, Muhammed Şimşek, Hasan Önder Ağca, Uğur Beydilli, Ecrin Kapucu, Asiye Şahbaz, Salih Aloğlu, Mustafa Çulçuoğlu, Gülçin Özkınacı |
| 4. Bölge Müdürlüğü | Ahmet Kaya, Ömer Döndüren, Ferdi Akarsu, Soner Bekir, Şafak Arslan, Hasan Paşalı, Hakan Özdur, Hüseyin Akbulut, Celal Murat Aslanapa, Adem Akyol, Esra Kartal, Galip Ener, Hande Fışkın, Harun Orhun, Eray Oturakkaya, Akın İzgin, Mithat Parlak, Ali Ünal, Hüseyin Güzey, Derya Özer, Adem Akyol, Burak Polat, Osman Şakrak, Halil İbrahim Yılmaz, Merve Arslan, Burak Yirmibeş, İtri Levent Erkol, Hülya Özcan Erkol, Ali İhsan Emre, Süleyman Pınar, Umut Sadak |
| 5. Bölge Müdürlüğü | Emine Hesna Kandır, Arif Birsen, Uğur Dağhan, Yasin Ayalp, Musa Duru, Abdilkadir Sevinç, Mehmet KARACA, Esat KIZILKAYA, Mustafa ARIK, Güler Bozok, Serkan Berber, Mete Kutlay Başol, Ahmet Erol Yeni, Pınar Baş, Binnur Ceylan |
| 6. Bölge Müdürlüğü | Tamer Yılmaz, İsmail Kaya, Hasan Eryiğit, Ersan Berberoğlu, Necmettin Ay, Mustafa Erturhan, Mustafa Arıkoğlu, Abdulkadir Eryılmaz, Önder Çoşkun, Kürşat Bal, Hasan Uysal, Osman Nurullah Berk, İshak Ertaş, Veli Uslu, Tuğçe Baloğlu Ertaş, Musa Çelik, Fatih Demir, Umut Can, Rüştü Ecevit, Mehmet Can, Şenol Kapçı, Hüseyin Argut, Ömer Usta, Ali Balkar, Hasan Furkan Güler |
| 7. Bölge Müdürlüğü | Güler Bozok, Ömral Ünsal Özkoç, Cem Akın, Yiğit Dağdur, Alattin Bozok, Ulaş Karan, Ada Karan, Fatma Karan, Vahap Avcı, Mustafa Arık, Yiğit Dağdur, Ahmet Tilki, Serdar Yeles, R. Özgür Şimdi |
| 8. Bölge Müdürlüğü | Musa Çelik, Fatih Demir, Umut Can, Rüştü Ecevit, Mehmet Can, Şenol Kapçı, Hüseyin Argut, İshak Ertaş, Tuğçe Baloğlu Ertaş, Ömer Usta, Veli Uslu, Lider Sınav, Ali Balkar, Hasan Furkan Güler, Osman Nurullah Berk |
| 9. Bölge Müdürlüğü | Cihangir Kirazlı, Akif Keten, Mevlüt Şanlı Şimşek, Erdinç Sarcan, Mustafa Arslan, Hasan Tezer, Ali Koç, İlker Özbahar, Burak Tatar, Emrah Bozkaya, Lider Sınav, Borut Robinic, Erce Kalkan, Mustafa Kemal Arsunar, Ezgi Karataş, Cem Orkun Kıraç, Doğa Kıraç, Yalçın Savaş, Emine Kuzutürk Savaş, Eray Çağlayan, Semiha Demirbaş Çağlayan |
| 10. Bölge Müdürlüğü | Nizamettin Yavuz, Ömer Faruk Sülek |
| 11. Bölge Müdürlüğü | Kiraz Erciyas Yavuz, Arif Cemal Özsemir, Nizamettin Yavuz, Mehmet Akif Bilir, Zehra Torun, Sevcan Şanlı, Mustafa Akça, Özden Sağlam |
| 12. Bölge Müdürlüğü | Nizamettin Yavuz, Ömer Faruk Sülek |
| 13. Bölge Müdürlüğü | Niyazi Azgın, Hatice Cerit, İlknur Göçer, Savaş Uzun, Yasin Peksoy, Fatoş Okulu, Çağatay Altın, Şenol Işık, Yasin Teksoy-Savaş Uzun-Gülcan Yılmaz, Fatih Mehmet Çalışkan, Selçuk Albayrak, Burak Çiftçi, İsmail Burak Konca, Mete |



| Bölge Müdürlüğü | Sayım Ekibi |
|----------------------------|---|
| | Türkoğlu, Melih Şanlı, Hilal Demirdöğen, Zeynep Çoban, Emrah Çelik, Cem Yurttaş, Resul Gök, Gamze Taner |
| 14. Bölge Müdürlüğü | Nizamettin Yavuz, Mehmet Nuri Çavuş, Zahit Selçuk, Ömer Halis Kızılarkaya, Orhan Erdil |
| 15. Bölge Müdürlüğü | Recep Akpınar, Eyyup Yıldırım, Abdulkadir Erkek, Murat Yıldırım, Nevzat Çiftçi, Recep Karakaş, Hüseyin Çelik, Ömer Öz, Erhan Taşcan, Mihriban İncibaş, Ender Yıldırım, Muhammed Furkan Yiğit, İsmail Diken, Gülüzar Göğüs, Soner Hüseyin Kaya, Yusuf Kılınç, Yavuz Alhan, Turan Karaoğlan, Ahmet Perktaş, Halil Şahin, Eray Şimşek, Güray Tayyar Şimşek |